

USTAWA

z dnia 24 maja 2002 r.

o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

(Dz. U. z dnia 14 czerwca 2002 r.)
(tekst ujednolicony)

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Art. 1. Tworzy się Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwaną dalej "ABW", właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego.

Art. 2. Tworzy się Agencję Wywiadu, zwaną dalej "AW", właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa zewnętrznego państwa.

Art. 3. 1. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwany dalej "Szefem ABW", i Szef Agencji Wywiadu, zwany dalej "Szefem AW", są centralnymi organami administracji rządowej, działającymi odpowiednio przy pomocy ABW i AW, będącymi urzędami administracji rządowej.

2. Szef ABW i Szef AW podlegają bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów.

3. Działalność Szefa ABW i Szefa AW podlega kontroli Sejmu.

Art. 4. 1. Nazwy: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu oraz ich skróty: "ABW" i "AW" przysługują wyłącznie Agencjom, o których mowa w art. 1 i 2.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o "Agencjach", należy przez to rozumieć łącznie ABW i AW.

Art. 5. 1. Do zadań ABW należy:

- 1) rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz jego porządek konstytucyjny, a w szczególności w suwerenność i międzynarodową pozycję, niepodległość i nienaruszalność jego terytorium, a także obronność państwa,
- 2) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw:
 - a) szpiegostwa, terroryzmu, naruszenia tajemnicy państwowej i innych przestępstw godzących w bezpieczeństwo państwa,
 - b) godzących w podstawy ekonomiczne państwa,
 - c) korupcji osób pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584), jeśli może to godzić w bezpieczeństwo państwa,

- d) w zakresie produkcji i obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa,
- e) nielegalnego wytwarzania, posiadania i obrotu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, bronią masowej zagłady oraz środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, w obrocie międzynarodowym oraz ściganie ich sprawców,
- 3) realizowanie, w granicach swojej właściwości, zadań służby ochrony państwa oraz wykonywanie funkcji krajowej władzy bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych w stosunkach międzynarodowych,
- 4) uzyskiwanie, analizowanie, przetwarzanie i przekazywanie właściwym organom informacji mogących mieć istotne znaczenie dla ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego,
- 5) podejmowanie innych działań określonych w odrębnych ustawach i umowach międzynarodowych.

2. Działalność ABW poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej może być prowadzona w związku z jej działalnością na terytorium państwa wyłącznie w zakresie realizacji zadań określonych w ust. 1 pkt 2.

Art. 6. 1. Do zadań AW należy:

- 1) uzyskiwanie, analizowanie, przetwarzanie i przekazywanie właściwym organom informacji mogących mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej oraz jej potencjału ekonomicznego i obronnego,
- 2) rozpoznawanie i przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym godzącym w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) ochrona zagranicznych przedstawicielstw Rzeczypospolitej Polskiej i ich pracowników przed działaniami obcych służb specjalnych i innymi działaniami mogącymi przynieść szkodę interesom Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) zapewnienie ochrony kryptograficznej łączności z polskimi placówkami dyplomatycznymi i konsularnymi oraz poczty kurierskiej,
- 5) rozpoznawanie międzynarodowego terroryzmu, ekstremizmu oraz międzynarodowych grup przestępczości zorganizowanej,
- 6) rozpoznawanie międzynarodowego obrotu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także rozpoznawanie międzynarodowego obrotu bronią masowej zagłady i zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem tej broni oraz środków jej przenoszenia,
- 7) rozpoznawanie i analizowanie zagrożeń występujących w rejonach napięć, konfliktów i kryzysów międzynarodowych, mających wpływ na bezpieczeństwo państwa, oraz podejmowanie działań mających na celu eliminowanie tych zagrożeń,
- 8) prowadzenie wywiadu elektronicznego,
- 9) podejmowanie innych działań określonych w odrębnych ustawach i umowach międzynarodowych.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3, są realizowane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Działalność AW na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być prowadzona wyłącznie w związku z jej działalnością poza granicami państwa, a realizacja czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 27, 29 i 30, jest dopuszczalna wyłącznie za pośrednictwem Szefa ABW.

Art. 7. 1. Prezes Rady Ministrów określa kierunki działania Agencji w drodze wytycznych.

2. Szefowie Agencji, najpóźniej na 3 miesiące przed końcem roku kalendarzowego, przedstawiają Prezesowi Rady Ministrów, każdy w zakresie swojej właściwości, roczne plany działania na rok następny.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, przedstawiają corocznie do dnia 31 stycznia Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z działalności Agencji za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 8. 1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, w celu realizacji zadań Agencji mogą podejmować współdziałanie z właściwymi organami i służbami innych państw.

2. Podjęcie współpracy, o której mowa w ust. 1, może nastąpić po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

Art. 9. 1. Działalność ABW i AW jest finansowana z budżetu państwa.

2. (uchylony).

3. Koszty realizacji zadań Agencji, w zakresie których - ze względu na wyłączenie ich jawności - nie mogą być stosowane przepisy o finansach publicznych, rachunkowości i zamówieniach publicznych, są finansowane z utworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

4. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, określają, w drodze zarządzeń, stanowiące tajemnicę państwową szczegółowe zasady tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym, o którym mowa w ust. 3.

5. (uchylony).

Art. 9a. 1. Środki finansowe, w wysokości 20 % dochodów uzyskanych przez Skarb Państwa z tytułu przepadku rzeczy pochodzących z ujawnionych przez ABW przestępstw przeciwko mieniu oraz przestępstw skarbowych, przeznaczają się na fundusz motywacyjny na nagrody dla funkcjonariuszy ABW, którzy przyczynili się bezpośrednio do ujawnienia tych przestępstw.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, zasady przyznawania i wypłacania nagród, o których mowa w ust. 1, uwzględniając relacje wysokości indywidualnej nagrody do uzyskanych dochodów, nakład pracy i okoliczności dokonania czynności przez funkcjonariusza.

Art. 10. Organy administracji rządowej, organy samorządu terytorialnego, instytucje państwowe oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie użyteczności publicznej są obowiązani, w zakresie swojego działania, do współdziałania z Agencjami, a w szczególności udzielania pomocy w realizacji zadań Agencji.

Rozdział 2

Kolegium do Spraw Służb Specjalnych

Art. 11. Przy Radzie Ministrów działa Kolegium do Spraw Służb Specjalnych, zwane dalej "Kolegium", jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach programowania, nadzorowania i koordynowania działalności ABW, AW, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zwanych dalej "służbami specjalnymi", oraz podejmowanych dla ochrony bezpieczeństwa państwa działań Policji, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu, Służby Celnej, urzędów skarbowych, izb skarbowych, organów kontroli skarbowej, organów informacji finansowej oraz służb rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 12. 1. Do zadań Kolegium należy formułowanie ocen lub wyrażanie opinii w sprawach:

- 1) powoływania i odwoływania Szefa ABW, Szefa AW, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 2) kierunków i planów działania służb specjalnych,
- 3) szczegółowych projektów budżetów służb specjalnych, przed rozpatrzeniem ich przez Radę Ministrów,
- 4) projektów aktów normatywnych i innych dokumentów rządowych dotyczących działalności służb specjalnych,
- 5) wykonywania przez służby specjalne powierzonych im zadań zgodnie z kierunkami i planami działania tych służb,
- 6) rocznych sprawozdań przedstawianych przez Szefów z działalności podległych im służb specjalnych,
- 7) koordynowania działalności ABW, AW, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także działalności służb specjalnych z Policją, Strażą Graniczną, Żandarmerią Wojskową, Biurem Ochrony Rządu, Służbą Celną, urzędami skarbowymi, izbami skarbowymi, organami kontroli skarbowej, organami informacji finansowej i służbami rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich współdziałania w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa państwa,
- 8) współdziałania podmiotów, o których mowa w art. 10, ze służbami specjalnymi,
- 9) współdziałania służb specjalnych z właściwymi organami i służbami innych państw,

- 10) organizacji wymiany informacji istotnych dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej pomiędzy organami administracji rządowej,
- 11) ochrony informacji niejawnych dotyczących:
 - a) zagrożeń o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową,
 - b) sposobów postępowania w sytuacji zagrożenia o zasięgu ogólnokrajowym, powstałej wskutek ujawnienia informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową, oraz dokonywanie oceny skutków ujawnienia takich informacji,
 - c) projektów aktów normatywnych i innych dokumentów rządowych dotyczących ochrony informacji niejawnych,
 - d) innych spraw zleczanych przez Radę Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów oraz wnoszonych przez ministrów w zakresie realizacji zadań związanych z ochroną informacji niejawnych.

2. W skład Kolegium wchodzi:

- 1) przewodniczący - Prezes Rady Ministrów,
- 2) sekretarz Kolegium,
- 3) członkowie:
 - a) minister właściwy do spraw wewnętrznych,
 - b) minister właściwy do spraw zagranicznych,
 - c) Minister Obrony Narodowej,
 - d) minister właściwy do spraw finansów publicznych,
 - e) Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego,
- 4) minister-członek Rady Ministrów właściwy do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów.

3. W posiedzeniach Kolegium uczestniczą także:

- 1) Szef ABW,
- 2) Szef AW,
- 2a) Szef Centralnego Biura Antykorpcyjnego,
- 3) Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
- 3a) Szef Służby Wywiadu Wojskowego,
- 4) Przewodniczący Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może delegować swojego przedstawiciela do udziału w posiedzeniach Kolegium, spełniającego wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji stanowiących tajemnicę państwową, oznaczonych klauzulą "ściśle tajne".

5. Przewodniczący Kolegium może zapraszać do udziału w posiedzeniach Kolegium przewodniczących właściwych komisji sejmowych, przedstawicieli organów państwowych oraz inne osoby, których uczestnictwo jest niezbędne ze względu na tematykę obrad.

6. Sekretarza Kolegium powołuje, spośród osób spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji stanowiących tajemnicę państwową, oznaczonych klauzulą "ściśle tajne", i odwołuje Prezes Rady Ministrów.

7. Sekretarz Kolegium organizuje pracę Kolegium i w tym zakresie może występować do organów administracji rządowej o przedstawienie informacji niezbędnych w sprawach rozpatrywanych przez Kolegium.

8. Obsługę Kolegium zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

9. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb i zasady funkcjonowania Kolegium,
 - 2) zakres czynności sekretarza Kolegium
- w sposób zapewniający sprawną pracę Kolegium.

Art. 13. 1. Prezes Rady Ministrów w celu koordynacji działań w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa i obronności państwa wydaje wiążące wytyczne oraz żąda informacji i opinii od:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do działalności Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu,
- 2) Ministra Sprawiedliwości - w odniesieniu do działalności Służby Więziennej,
- 3) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do działalności Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej,
- 4) Szefów Agencji - w odniesieniu do działalności tych Agencji,
- 5) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego - w odniesieniu do działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 6) ministra właściwego do spraw finansów publicznych - w odniesieniu do działalności Służby Celnej, urzędów i izb skarbowych, organów kontroli skarbowej oraz organów informacji finansowej.

2. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych wytyczne, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do działalności Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego Prezes Rady Ministrów wydaje na wniosek tego ministra.

3. Wytyczne, o których mowa w ust. 1 i 2, opiniuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kolegium do Spraw Służb Specjalnych.

4. Prezes Rady Ministrów, zwracając się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wyrażenie opinii w sprawie, o której mowa w ust. 3, załącza opinię Kolegium do Spraw Służb Specjalnych.

5. O wydaniu wytycznych Prezes Rady Ministrów niezwłocznie powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Prezes Rady Ministrów w celu zapewnienia wymaganego współdziałania służb specjalnych może żądać od Szefów tych służb informacji związanych z planowaniem i wykonywaniem powierzonych zadań. Żądanie przekazania informacji skierowane do Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Szefa Służby Wywiadu Wojskowego wymaga równoczesnego powiadomienia Ministra Obrony Narodowej.

7. Prezes Rady Ministrów może upoważnić ministra powołanego w celu koordynowania działalności służb specjalnych do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 6.

8. W razie konieczności współpracy służb specjalnych w celu realizacji ustawowych zadań Prezes Rady Ministrów obowiązek koordynacji działań

w tym zakresie powierza ministrowi powołanemu w celu koordynowania działalności służb specjalnych albo Szefowi jednej ze służb.

Rozdział 3

Organizacja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 14. 1. Szefów ABW i AW powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kolegium oraz Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

1a. Prezes Rady Ministrów zwracając się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wyrażenie opinii, o której mowa w ust. 1, załącza opinię Kolegium do Spraw Służb Specjalnych.

2. Prezes Rady Ministrów, na wniosek Szefa właściwej Agencji, powołuje i odwołuje zastępców Szefa ABW i Szefa AW, po zasięgnięciu opinii Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Art. 15. Szefem ABW i Szefem AW może zostać osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie,
- 2) korzysta z pełni praw publicznych,
- 3) wykazuje nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną,
- 4) daje rękojmię należytego wykonywania zadań,
- 5) spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji stanowiących tajemnicę państwową, oznaczonych klauzulą "ściśle tajne",
- 6) nie pełniła służby zawodowej, nie pracowała i nie była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z 1999 r. Nr 38, poz. 360 i z 2000 r. Nr 48, poz. 553), ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.

Art. 16. Odwołanie Szefa Agencji z zajmowanego stanowiska może nastąpić w przypadku:

- 1) rezygnacji z zajmowanego stanowiska,
- 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa,
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 4) utraty predyspozycji niezbędnych do zajmowania stanowiska,
- 5) niewykonywania obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące.

Art. 17. W przypadku zwolnienia stanowiska Szefa Agencji lub czasowej niemożności sprawowania przez niego funkcji, Prezes Rady

Ministrów może powierzyć pełnienie obowiązków Szefa, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, jego zastępcy lub innej osobie.

Art. 18. 1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, przekazują niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów informacje mogące mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, przekazują niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej informacje, o których mowa w ust. 1, w każdym przypadku, kiedy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej tak zdecyduje.

3. Jeżeli informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczą spraw objętych zakresem działania właściwego ministra, Szef Agencji przekazuje je temu ministrowi, chyba że Prezes Rady Ministrów zdecyduje inaczej.

Art. 19. 1. Szefowie kierują Agencjami bezpośrednio lub przez swoich zastępców.

2. Szefowie Agencji mogą upoważnić podległych funkcjonariuszy do załatwiania spraw w ich imieniu w określonym zakresie, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 27 i 29-31.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, w drodze zarządzeń, określają sposoby, metody i formy wykonywania zadań w Agencji w zakresie nieobjętym innymi przepisami.

Art. 20. 1. Prezes Rady Ministrów nadaje, w drodze zarządzeń, każdej z Agencji statut, który określa jej organizację wewnętrzną.

2. Szefowie Agencji, w drodze zarządzeń, każdy w zakresie swojej właściwości, nadają regulaminy organizacyjne jednostkom organizacyjnym każdej z Agencji, w których określają jej strukturę wewnętrzną i szczegółowe zadania.

3. Szefowie Agencji, w drodze zarządzeń, każdy w zakresie swojej właściwości, tworzą, przekształcają i likwidują ośrodki szkolenia Agencji, określając ich strukturę, zadania oraz zasady funkcjonowania w zakresie nieobjętym innymi przepisami.

4. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, mogą tworzyć zespoły o charakterze stałym lub doraźnym, określając ich nazwę, skład osobowy oraz szczegółowy zakres i tryb działania.

Art. 20a. W ABW i AW mogą być zatrudniani pracownicy.

Rozdział 4

Uprawnienia funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 21. 1. W granicach zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1, funkcjonariusze ABW wykonują:

- 1) czynności operacyjno-rozpoznawcze i dochodzeniowo-śledcze w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw oraz ścigania ich sprawców,
- 2) czynności operacyjno-rozpoznawcze i analityczno-informacyjne w celu uzyskiwania i przetwarzania informacji istotnych dla ochrony bezpieczeństwa państwa i jego porządku konstytucyjnego.

2. ABW wykonuje również czynności na polecenie sądu lub prokuratora w zakresie określonym w Kodeksie postępowania karnego oraz Kodeksie karnym wykonawczym.

3. Funkcjonariusze ABW wykonują czynności tylko w zakresie właściwości tej Agencji i w tym zakresie przysługują im uprawnienia procesowe Policji, wynikające z przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Art. 22. W granicach zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1, funkcjonariusze AW wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze i analityczno-informacyjne.

Art. 22a. 1. Jeżeli informacje i materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych przez ABW albo AW wskazują, że sprawa będąca ich przedmiotem należy do zakresu działania innych organów służb lub instytucji, Szef właściwej Agencji przekazuje, z zastrzeżeniem ust. 5-7, uzyskane informacje i materiały właściwemu podmiotowi.

2. Jeżeli informacje i materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych przez organy, służby lub instytucje uprawnione do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych wskazują, że sprawa będąca przedmiotem tych czynności należy do zakresu działania ABW albo AW, podmioty te przekazują uzyskane informacje i materiały właściwej Agencji.

3. Jeżeli informacje i materiały uzyskane przez ABW albo AW wskazują na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego albo potwierdzają jego popełnienie, Szef właściwej Agencji przedstawia je właściwemu prokuratorowi, w celu podjęcia decyzji w zakresie ich dalszego procesowego wykorzystania.

4. Jeżeli informacje i materiały uzyskane przez ABW albo AW wskazują na uzasadnione podejrzenie popełnienia wykroczenia lub wykroczenia skarbowego albo potwierdzają jego popełnienie, Szef właściwej Agencji, z zastrzeżeniem art. 148 ust. 2, zawiadamia organ właściwy dla ścigania sprawcy.

5. Jeżeli w toku realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych ujawnią się okoliczności wskazujące na to, że sprawa będąca przedmiotem tych czynności nie pozostaje w kompetencji ABW albo AW, Szef właściwej Agencji może podjąć decyzję o jej kontynuowaniu, jeżeli jest to uzasadnione bezpieczeństwem państwa.

6. Szef właściwej Agencji podejmuje decyzję, o której mowa w ust. 5, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, z zastrzeżeniem ust. 7. Szef właściwej Agencji powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wystąpieniu do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o udzielenie takiej zgody.

7. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych, zgodę, o której mowa w ust. 6, wyraża ten minister.

8. Szef właściwej Agencji, niezwłocznie po uzyskaniu zgody, o której mowa w ust. 6 albo 7, powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o kontynuacji czynności, o których mowa w ust. 5.

9. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu, sposób i tryb realizacji przez Szefów Agencji obowiązków określonych w ust. 1, 3 i 4, uwzględniając przepisy ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych.

Art. 23. 1. Funkcjonariusze ABW, wykonując czynności służące realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1, mają prawo:

- 1) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się, w granicach niezbędnych do wykonania czynności, o których mowa w pkt 2-5, albo w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia,
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,
- 3) zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego,
- 4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego,
- 5) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży oraz sprawdzania ładunku w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary,
- 6) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w trakcie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych na podstawie ustawy,
- 7) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia nieodpłatnie tej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa,
- 8) zwracania się o niezbędną pomoc do innych niż wymienieni w pkt 7 przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Osobie zatrzymanej lub wobec której dokonano przeszukania, przysługują uprawnienia odpowiednio osoby zatrzymanej lub osoby, której prawa zostały naruszone, przewidziane w przepisach Kodeksu postępowania karnego.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

4. Osoba zatrzymana może być okazywana, fotografowana lub daktyloskopowana tylko wtedy, gdy jej tożsamości nie można ustalić w inny sposób.

5. Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać, w razie uzasadnionej potrzeby, badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.

6. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostały podjęte.

7. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1, 2, 5, 7 i 8, w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności,
- 2) pkt 6, w terminie 7 dni od dnia gdy podmiot dowiedział się o dokonanych wobec niego czynnościach
- przysługuje zażalenie do prokuratora właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności. Do zażalenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego w zakresie dotyczącym postępowania odwoławczego.

8. Materiały z czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 6, które nie stanowią informacji potwierdzających popełnienie przestępstwa lub nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa, podlegają niezwłocznie protokolarnemu, komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef ABW.

9. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 5, osób zatrzymanych przez funkcjonariuszy ABW. Rozporządzenie powinno określać osoby przeprowadzające badania oraz organizację i miejsce przeprowadzania badań, a także przypadki uzasadniające potrzebę udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej, z uwzględnieniem ochrony zdrowia osoby zatrzymanej.

10. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, uwzględniając dostosowany do sytuacji sposób przeprowadzania przez funkcjonariuszy ABW czynności podejmowanych w ramach ustawowych uprawnień oraz obowiązki funkcjonariuszy podczas realizacji tych czynności.

Art. 24. 1. Funkcjonariusze AW, wykonując czynności, o których mowa w art. 22, mają prawo:

- 1) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielania nieodpłatnie tej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa,
- 2) zwracania się o niezbędną pomoc do innych, niż wymienieni w pkt 1, przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 23 ust. 1 pkt 7 i 8, uwzględniając obowiązki funkcjonariusza AW

występującego z żądaniem udzielenia pomocy lub zwracającego się o tę pomoc.

Art. 25. 1. W razie niepodporządkowania się wydanym na podstawie prawa poleceniom, funkcjonariusze ABW mogą stosować fizyczne, techniczne i chemiczne środki przymusu bezpośredniego, służące do obezwładniania lub konwojowania osób oraz do zatrzymywania pojazdów.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 mogą być stosowane jedynie środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z zaistniałej sytuacji i niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1, oraz przypadki i sposób ich użycia, a także sposób dokumentowania przypadków ich zastosowania, uwzględniając ochronę interesów osób, wobec których środki te zostały zastosowane.

Art. 26. 1. Jeżeli środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 25 ust. 1 okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie jest możliwe, funkcjonariusz ABW ma prawo użycia broni palnej wyłącznie:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność funkcjonariusza lub innej osoby albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
- 2) przeciwko osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrażać może życiu, zdrowiu lub wolności funkcjonariusza albo innej osoby,
- 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie, przemocą odebrać broń palną funkcjonariuszowi lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania,
- 4) w celu odparcia niebezpiecznego, bezpośredniego, gwałtownego zamachu na obiekty lub urządzenia ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa,
- 5) w celu odparcia zamachu na mienie, stwarzającego jednocześnie bezpośrednio zagrożenie dla życia, zdrowia lub wolności człowieka,
- 6) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1-5,
- 7) w celu ujęcia osoby, o której mowa w pkt 6, jeśli schroniła się ona w miejscu trudno dostępnym, a z okoliczności zdarzenia wynika, że może użyć broni palnej lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie może zagrażać życiu lub zdrowiu człowieka,
- 8) w celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, dokumenty zawierające wiadomości stanowiące tajemnicę państwową, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe,

9) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej lub tymczasowo aresztowanej w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2.

2. Prawo użycia broni palnej w okolicznościach wymienionych w ust. 1 pkt 1-4, w związku z wykonywaniem zadań określonych w art. 6 ust. 1, przysługuje również funkcjonariuszom AW.

3. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni, i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innych osób.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, dostosowane do sytuacji warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej, uwzględniając ograniczenia w zakresie użycia broni palnej, a także sposób dokumentowania przypadków użycia broni palnej.

Art. 27. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW w celu realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje Sąd Okręgowy w Warszawie.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłyby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Szef ABW może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do sądu, o którym mowa w ust. 2, z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej Szef ABW wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz poleca protokolarne, komisyjne zniszczenie materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. (uchylony).

5. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku Szefa ABW, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

6. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

- 1) kontrolowaniu treści korespondencji,
- 2) kontrolowaniu zawartości przesyłek,
- 3) stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnie informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.

7. Wniosek Szefa ABW, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany,

- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej,
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej albo prawdopodobnej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków,
- 4) dane osoby lub inne dane pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania,
- 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej.

8. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd, o którym mowa w ust. 2, może, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli.

9. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd, o którym mowa w ust. 2, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może wydać postanowienie o kontroli operacyjnej przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8.

10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 4, 8 i 9, stosuje się odpowiednio przepis ust. 7. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 3, 4, 8 i 9, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3-5, 8 i 9, sąd rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel Szefa ABW.

11a. Na postanowienia Sądu, o których mowa w ust. 1, 3, 8 i 9, Szefowi ABW przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

12. Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną oraz podmioty świadczące usługi pocztowe są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez ABW kontroli operacyjnej.

13. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

14. Szef ABW informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli, przedstawiając zebrane w jej toku materiały.

15. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

16. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały, które nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa lub nie stanowią informacji potwierdzających zaistnienie przestępstwa, podlegają niezwłóchnemu, protokolarnemu, komisyjnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef ABW.

17. (uchylony).

18. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 28. 1. Obowiązek uzyskania zgody sądu, o której mowa w art. 27 ust. 1, nie dotyczy informacji niezbędnych do realizacji przez ABW zadań określonych w art. 5 ust. 1, w postaci danych:

- 1) identyfikacyjnych abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego oraz dotyczących faktu, okoliczności i rodzaju połączenia lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci,
- 2) dotyczących identyfikacji oraz lokalizowania zakończeń sieci lub urządzeń telekomunikacyjnych, pomiędzy którymi wykonano połączenie,
- 3) identyfikujących podmiot korzystający z usług pocztowych oraz dotyczących faktu, okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług.

2. Udostępnienie przez podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną lub operatora świadczącego usługi pocztowe danych, o których mowa w ust. 1, następuje nieodpłatnie na:

- 1) pisemny wniosek Szefa ABW lub osoby przez niego upoważnionej,
- 2) ustne żądanie funkcjonariusza ABW, posiadającego pisemne upoważnienie Szefa ABW.

3. O ujawnieniu danych w trybie określonym w ust. 2 pkt 2 podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną lub operator świadczący usługi pocztowe informuje Szefa ABW.

4. Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną oraz operatorzy świadczący usługi pocztowe są obowiązani udostępnić dane, o których mowa w ust. 1, funkcjonariuszom ABW wskazanym we wniosku.

5. Występowanie o informacje i dane, o których mowa w ust. 1, i ich udostępnianie może następować za pomocą sieci telekomunikacyjnej, w sposób ustalony przez Szefa ABW.

Art. 29. 1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz wykrycia sprawców i uzyskania dowodów mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawnym nabycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Szef ABW może zarządzić, na czas określony, czynności wymienione w ust. 1, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, którego bieżąco informuje o przebiegu tych czynności i ich wyniku.

3. Czynności określone w ust. 1 nie mogą polegać na kierowaniu działaniami wyczerpującymi znamiona czynu zabronionego pod groźbą kary.

4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie określonym w art. 5 ust. 1 pkt 2 Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały uzyskane w wyniku czynności z wnioskiem o zarządzenie wszczęcia postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1. Rozporządzenie powinno, uwzględniając niejawną charakter czynności, ustalać sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1, a także określać wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 30. 1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych zmierzających do udokumentowania tych przestępstw albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, Szef ABW może, przed wszczęciem postępowania karnego, zarządzić niejawną nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. O zarządzeniu, przebiegu i wynikach czynności podjętych w trybie ust. 1 Szef ABW niezwłocznie zawiadamia Prokuratora Generalnego, który może nakazać ich zaniechanie.

3. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, urzędy, instytucje i podmioty prowadzące działalność w dziedzinie poczty i transportu, organy celne oraz organy Straży Granicznej są obowiązane dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały uzyskane w wyniku czynności z wnioskiem o zarządzenie wszczęcia postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1. Rozporządzenie powinno, uwzględniając niejawną charakter czynności, ustalać sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1, a także określać wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 31. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 29 i 30, może być stosowana kontrola korespondencji lub środki techniczne na zasadach określonych w art. 27.

Art. 32. Nie popełnia przestępstwa, kto, będąc do tego uprawnionym, wykonuje czynności określone w art. 29 ust. 1, jeżeli zostały zachowane warunki określone w art. 29 ust. 3, a także kto wykonuje czynności określone w art. 30 ust. 1.

Art. 33. W zakresie swojej właściwości Agencje mogą uzyskiwać informacje, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać i przetwarzać.

Art. 34. 1. W zakresie swojej właściwości Agencje mogą zbierać, także niejawnie, wszelkie dane osobowe, w tym również, jeżeli jest to uzasadnione charakterem realizowanych zadań, dane wskazane w art. 27 i 28 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 50, poz. 580 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 r. Nr 42, poz. 474, Nr 49, poz. 509 i Nr 100, poz. 1087), a także korzystać z danych osobowych i innych informacji uzyskanych w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych przez uprawnione do tego organy, służby i instytucje państwowe oraz przetwarzać je, w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych, bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą.

2. Administrator zbioru danych jest obowiązany udostępnić dane osobowe, o których mowa w ust. 1, na podstawie imiennego upoważnienia wydanego odpowiednio przez Szefa ABW albo Szefa AW okazanego przez funkcjonariusza wraz z legitymacją służbową.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 2.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, zakres, warunki i tryb przekazywania Agencjom informacji przez organy, służby i instytucje państwowe, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem przepisów dotyczących tych organów, służb i instytucji.

Art. 35. 1. W związku z wykonywaniem swoich zadań Agencje zapewniają ochronę środków, form i metod realizacji zadań, zgromadzonych informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących funkcjonariuszy tych Agencji.

2. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych funkcjonariusze Agencji mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących funkcjonariusza oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych.

3. Osoby udzielające Agencji pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych mogą posługiwać się dokumentami, o których mowa w ust. 2.

4. ABW, z zastrzeżeniem ust. 5, na wniosek upoważnionych organów, służb i instytucji państwowych, sporządza i wydaje dokumenty uniemożliwiające ustalenie danych identyfikujących funkcjonariuszy i pracowników tych organów, służb lub instytucji oraz osób udzielających im pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także prowadzi centralny rejestr tych dokumentów.

5. Dokumenty i znaki identyfikujące osoby posługujące się nimi jako funkcjonariuszy lub pracowników organów, służb lub instytucji państwowych, o których mowa w ust. 4, wydają odpowiednio te organy, służby lub instytucje.

6. Nie popełnia przestępstwa:

- 1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3,
- 2) kto sporządza dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3,
- 3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3,
- 4) funkcjonariusz Agencji lub osoba wymieniona w ust. 3, posługujący się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych dokumentami, o których mowa w ust. 2 i 3.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, sposób współdziałania właściwych organów, służb i instytucji państwowych z Szefem ABW przy prowadzeniu rejestru, o którym mowa w ust. 4, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

8. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określą, w drodze zarządzeń, szczegółowy tryb wydawania i posługiwania się, a także przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

9. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia, sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 4, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

Art. 36. 1. Agencje przy wykonywaniu swoich zadań mogą korzystać, z zastrzeżeniem art. 37, z pomocy osób niebędących ich funkcjonariuszami. Zabronione jest, z zastrzeżeniem ust. 2, ujawnianie

danych o osobie udzielającej Agencji pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

2. Ujawnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w art. 39 ust. 4.

2a. Osoba, o której mowa w ust. 1, nie może ujawniać faktu udzielania pomocy ani okoliczności związanych z jej udzielaniem.

3. Za udzielenie pomocy osobom, o których mowa w ust. 1, może być przyznane wynagrodzenie wypłacane z funduszu operacyjnego.

4. Jeśli w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez Agencję z pomocy osób, o których mowa w ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, osobom tym lub ich spadkobiercom przysługuje odszkodowanie.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady i tryb przyznawania odszkodowań w sprawach, o których mowa w ust. 4.

Art. 37. 1. Agencje nie mogą przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy:

- 1) posłów i senatorów,
- 2) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.),
- 3) dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich,
- 4) sędziów, prokuratorów i adwokatów,
- 5) członków rady nadzorczej, członków zarządu oraz dyrektorów programów "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna" i "Polskiego Radia - Spółka Akcyjna", a także dyrektorów terenowych oddziałów "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna",
- 6) dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna",
- 7) nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.),
- 8) redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.),
- 9) rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych,
- 10) członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

2. Szefowie Agencji w celu realizacji zadań Agencji mogą wydać zgodę na korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

3. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych Szefowie Agencji wyrażają zgodę, o której mowa w ust. 2, po uzyskaniu zgody tego ministra.

Art. 38. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, obieg informacji, w tym niejawnych, w podległych Agencjach.

Art. 39. 1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą zezwalać funkcjonariuszom i pracownikom Agencji oraz byłym funkcjonariuszom i pracownikom, po ustaniu stosunku służbowego lub stosunku pracy w Agencji, a także osobom udzielającym im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, na udzielenie informacji niejawnej określonej osobie lub instytucji.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, wobec byłych funkcjonariuszy i pracowników Urzędu Ochrony Państwa przysługuje Szefowi ABW.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może dotyczyć udzielenia informacji o:

- 1) osobie, jeżeli zostały uzyskane w wyniku prowadzonych przez Agencje albo inne organy, służby lub instytucje państwowe czynności operacyjno-rozpoznawczych,
- 2) szczegółowych formach i zasadach przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych w związku z ich prowadzeniem środkach i metodach,
- 3) osobie udzielającej pomocy Agencji, o której mowa w art. 36 ust. 1,
- 4) osobie udzielającej pomocy Urzędowi Ochrony Państwa w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

4. Zakazu określonego w ust. 3 nie stosuje się w przypadku żądania prokuratora albo sądu, zgłoszonego w celu ścigania karnego za czyn zabroniony, stanowiący zbrodnię lub występki, którego skutkiem jest śmierć, lub przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

5. Zakazu określonego w ust. 3 nie stosuje się również w przypadku żądania prokuratora lub sądu uzasadnionego podejrzeniem popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych.

6. W razie odmowy zwolnienia funkcjonariusza, pracownika lub osoby udzielającej im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej albo odmowy zezwolenia na udostępnienie dokumentów lub materiałów objętych tajemnicą państwową pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o przestępstwo określone w art. 105 § 1 Kodeksu karnego lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, Szef ABW albo Szef AW przedstawia żądane dokumenty i materiały oraz wyjaśnienie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowości postępowania karnego, Szef ABW albo Szef AW jest obowiązany zwolnić od zachowania tajemnicy lub udostępnić dokumenty i materiały objęte tajemnicą.

Art. 40. 1. Szef ABW koordynuje podejmowane przez służby specjalne czynności operacyjno-rozpoznawcze mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo państwa.

2. Szef ABW, w celu zapewnienia koordynacji, o której mowa w ust. 1, prowadzi centralną ewidencję zainteresowań operacyjnych służb specjalnych.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, sposób współdziałania służb specjalnych z Szefem ABW w zakresie prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 2, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

Art. 41. 1. Organy administracji rządowej przekazują Szefowi AW informacje istotne dla bezpieczeństwa zewnętrznego i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności dotyczące:

- 1) zagrożeń zewnętrznych godzących w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość oraz integralność terytorialną i nienaruszalność granic Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) zagrożeń międzynarodowych sojuszy, układów politycznych i układów wojskowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną,
- 3) międzynarodowego terroryzmu i ekstremizmu oraz międzynarodowych grup przestępczości zorganizowanej,
- 4) międzynarodowego handlu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa,
- 5) realizacji umów międzynarodowych dotyczących rozbrojenia oraz zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem broni masowej zagłady oraz środków jej przenoszenia,
- 6) zagrożeń występujących w rejonach konfliktów i kryzysów międzynarodowych,
- 7) zagrożeń realizacji celów polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 8) zagrożeń interesów ekonomicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Organy administracji rządowej przekazują Szefowi AW informacje, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po ich uzyskaniu, w miarę możliwości w treści i formie, w jakiej je uzyskały.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, Szef AW przekazuje organom wymienionym w art. 18, a także, w zakresie ich właściwości - Szefowi ABW, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego.

Art. 42. 1. Szefowie ABW i AW oraz Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego i Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego są zobowiązani do współdziałania w ramach realizacji swoich zadań.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, zakres i tryb współdziałania oraz szczegółowy rozdział kompetencji pomiędzy ABW, AW, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego i Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Art. 43. 1. Agencje zapewniają ochronę własnych urządzeń oraz obszarów i obiektów, a także przebywających w nich osób, przez wewnętrzną służbę ochrony. Funkcjonariuszom wykonującym zadania w zakresie ochrony, w granicach chronionych obszarów i obiektów, przysługują odpowiednio uprawnienia pracowników ochrony określone w przepisach o ochronie osób i mienia.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą powierzyć wykonywanie ochrony, o której mowa w ust. 1, specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

Rozdział 5

Służba funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 44. Służbę w ABW albo AW może pełnić osoba:

- 1) posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie,
- 2) korzystająca z pełni praw publicznych,
- 3) wykazująca nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną,
- 4) dająca rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych,
- 5) posiadająca co najmniej średnie wykształcenie i określone kwalifikacje zawodowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, wymagających szczególnej dyscypliny służbowej, której gotowa jest się podporządkować.

Art. 45. 1. Zdolność fizyczną i psychiczną do służby ustalają komisje lekarskie ABW albo AW, podległe Szefowi właściwej Agencji.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, zasady oceny zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Agencji, a także tryb orzekania o tej zdolności oraz właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich w tych sprawach.

Art. 46. 1. Przyjęcie kandydata do służby w ABW albo AW następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, na które składają się:

- 1) przyjęcie podania o przyjęcie do służby, kwestionariusza osobowego, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o poprzednim zatrudnieniu,
- 2) przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej,
- 3) postępowanie sprawdzające, określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych,
- 4) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Agencji.

2. W stosunku do kandydata ubiegającego się o przyjęcie do służby w ABW albo AW na stanowisko wymagające szczególnych umiejętności lub predyspozycji, postępowanie kwalifikacyjne może być rozszerzone o czynności mające na celu sprawdzenie przydatności kandydata do służby na takim stanowisku, w tym o przeprowadzenie badania psychofizjologicznego.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór kwestionariusza osobowego oraz szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego wobec kandydatów do służby w Agencji, uwzględniając czynności niezbędne do podjęcia decyzji dotyczącej osoby ubiegającej się o przyjęcie do służby w Agencji.

Art. 47. 1. Przed podjęciem służby funkcjonariusz ABW albo AW składa ślubowanie według następującej roty:

"Ja, Obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Agencji Wywiadu), ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnicy państwowej i służbowej, a także honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej."

2. Ceremoniał składania ślubowania w ABW i AW określają Szef ABW oraz Szef AW, każdy w zakresie swojego działania.

Art. 48. 1. Stosunek służbowy funkcjonariusza ABW albo AW, zwanego dalej "funkcjonariuszem", powstaje w drodze mianowania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby.

2. Początek służby funkcjonariusza liczy się od dnia określonego w rozkazie personalnym o przyjęciu do służby i mianowaniu na stanowisko służbowe w ABW albo AW.

3. Mianowanie może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej albo po przeniesieniu do rezerwy.

4. Warunku określonego w ust. 3 nie stosuje się do kobiet. Od warunku tego można odstąpić również w stosunku do absolwentów szkół wyższych.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór legitymacji służbowej i innych dokumentów funkcjonariuszy, organy właściwe do ich wydawania, wymiany i unieważniania oraz dokonywania w nich wpisów, przypadki, w których legitymacja służbowa lub inne dokumenty podlegają zwrotowi, wymianie lub unieważnieniu, a także tryb postępowania w przypadku ich utraty, jak również sposób posługiwania się legitymacją służbową oraz innymi dokumentami.

6. Szef ABW i Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, znaki i inne dokumenty identyfikacyjne funkcjonariuszy.

Art. 49. 1. Osobę przyjętą do służby w ABW albo AW mianuje się funkcjonariuszem w służbie przygotowawczej na okres 3 lat.

2. Po upływie okresu służby przygotowawczej i uzyskaniu pozytywnej oceny ogólnej w opinii służbowej funkcjonariusz zostaje mianowany na stałe.

3. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi kwalifikacjami funkcjonariusza Szef ABW i Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, może skrócić okres jego służby przygotowawczej albo zwolnić funkcjonariusza od odbywania tej służby.

4. W razie przerwy w wykonywaniu przez funkcjonariusza obowiązków służbowych trwającej dłużej niż 3 miesiące właściwy Szef Agencji może przedłużyć okres jego służby przygotowawczej.

Art. 50. 1. Szef ABW i Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, jest właściwy do przyjmowania do służby w Agencji, mianowania funkcjonariuszy na stanowiska służbowe oraz ich przenoszenia, delegowania, oddelegowania, zwalniania i odwoływania ze stanowisk służbowych, zawieszania i uchylania zawieszenia w czynnościach służbowych, zwalniania ze służby oraz stwierdzania wygaśnięcia stosunku służbowego.

2. W sprawach osobowych funkcjonariuszy innych, niż wymienione w ust. 1, są właściwi przełożeni, upoważnieni przez Szefa Agencji.

3. Sprawy osobowe, o których mowa w ust. 1, są załatwiane przez wydanie rozkazu personalnego.

Art. 50a. W sprawach wynikających ze stosunku służbowego Szefa ABW oraz Szefa AW właściwy jest Prezes Rady Ministrów lub upoważniony przez niego minister powołany w celu koordynowania działalności służb specjalnych. Upoważnienie nie może obejmować spraw, o których mowa w art. 14.

Art. 51. 1. Czas pełnienia służby funkcjonariusza jest określany wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rozkład czasu służby, z uwzględnieniem czasu na wypoczynek oraz przypadków przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy każdej z Agencji, uzasadnionych potrzebą zapewnienia niezakłóconego toku służby.

Art. 52. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki bezpieczeństwa i higieny służby oraz zakres, w jakim do tych warunków mają zastosowanie przepisy działu dziesiątego Kodeksu pracy, uwzględniając szczególny charakter służby, zagrożenia występujące na niektórych stanowiskach służbowych lub

podczas wykonywania niektórych zadań służbowych oraz obowiązków spoczywające na funkcjonariuszach oraz ich przełożonych w zakresie zapobiegania ewentualnym zagrożeniom dla życia lub zdrowia, a także uwzględniając przepisy prawa mające zastosowanie do stanowisk służbowych nieobjętych specyfiką służby w Agencji.

Art. 53. 1. Funkcjonariusz podlega okresowemu opiniowaniu służbowemu, przeprowadzanemu:

- 1) w służbie przygotowawczej - raz w roku,
- 2) w służbie stałej - raz na 3 lata.

2. Funkcjonariusza zapoznaje się z opinią służbową w ciągu 14 dni od dnia jej sporządzenia; może on w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z opinią służbową wnieść odwołanie do wyższego przełożonego.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór formularza opinii służbowej, szczegółowe zasady i tryb opiniowania funkcjonariuszy, uwzględniając przesłanki opiniowania i jego częstotliwości, kryteria brane pod uwagę przy opiniowaniu i skalę ocen, przypadki opiniowania z pominięciem okresów przewidzianych w ustawie, właściwość przełożonych w zakresie wydawania opinii, tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową oraz tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołań od opinii.

Art. 54. 1. Funkcjonariusza można odwołać z zajmowanego stanowiska i przenieść do dyspozycji Szefa Agencji, w której pełni służbę.

2. Funkcjonariusz może pozostawać w dyspozycji Szefa Agencji, w której pełni służbę, nieprzerwanie nie dłużej niż 12 miesięcy.

3. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2, funkcjonariusza przenosi się na określone stanowisko służbowe, a w razie niewyrażenia przez niego pisemnej zgody na przeniesienie na to stanowisko, funkcjonariusza zwalnia się ze służby z zachowaniem uprawnień przewidzianych dla funkcjonariuszy zwalnianych na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 6, chyba że spełnia warunki do zwolnienia ze służby na korzystniejszych zasadach.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki i tryb przenoszenia funkcjonariuszy do dyspozycji Szefa Agencji, z uwzględnieniem sposobu pełnienia służby w okresie pozostawania w tej dyspozycji.

Art. 55. 1. Funkcjonariusz z urzędu lub na własną prośbę może być przeniesiony do pełnienia służby albo delegowany na okres do 6 miesięcy do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości.

2. Szef ABW i Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć okres delegowania, o którym mowa w ust. 1, do 12 miesięcy.

Art. 56. 1. Funkcjonariuszowi można powierzyć, na czas określony, pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku. W takim przypadku uposażenie funkcjonariusza nie może być obniżone.

2. Funkcjonariusza, gdy jest to uzasadnione realizacją zadań Agencji, w której pełni służbę, za jego zgodą, można oddelegować do wykonywania zadań służbowych poza Agencją, po przeniesieniu go do dyspozycji Szefa tej Agencji. Przepisów art. 54 nie stosuje się.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki i tryb oddelegowania, uprawnienia i obowiązki funkcjonariusza w czasie oddelegowania, wysokość i sposób wypłacania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących oddelegowanemu funkcjonariuszowi, uwzględniając miejsce oraz charakter i zakres wykonywanych przez niego zadań służbowych poza Agencją, a także ustali, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, szczególne uprawnienia i obowiązki funkcjonariusza pełniącego służbę poza granicami kraju.

4. (uchylony).

Art. 57. 1. Funkcjonariusza przenosi się na niższe stanowisko służbowe w razie wymierzenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.

2. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe w przypadku:

- 1) orzeczenia przez właściwą komisję lekarską Agencji trwałej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli nie ma możliwości mianowania go na stanowisko równorzędne,
- 2) nieprzydatności na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej,
- 3) niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonego w okresie służby stałej w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy,
- 4) likwidacji zajmowanego stanowiska służbowego lub z innych przyczyn uzasadnionych potrzebami organizacyjnymi, gdy nie ma możliwości mianowania go na równorzędne stanowisko służbowe.

3. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe również na jego pisemną prośbę.

4. Funkcjonariusz, który nie wyraził zgody na przeniesienie na niższe stanowisko służbowe z przyczyn określonych w ust. 2, może być zwolniony ze służby.

Art. 58. 1. Funkcjonariusza zawiesza się, rozkazem personalnym, w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

2. Funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego, postępowania w sprawie o wykroczenie oraz postępowania dyscyplinarnego, jeśli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy niż do dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o wykroczenie, a w pozostałych przypadkach na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy.

4. Zawieszenie w czynnościach służbowych polega na odsunięciu funkcjonariusza od wykonywania obowiązków służbowych.

5. W stosunku do decyzji o zawieszeniu funkcjonariusza w czynnościach służbowych, funkcjonariusz może zwrócić się do Szefa Agencji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

6. Funkcjonariusz zawieszony w czynnościach służbowych jest obowiązany:

- 1) niezwłocznie zdać broń i legitymację służbową oraz przedmioty związane z wykonywanymi przez niego zadaniami, a w szczególności akta i dokumenty prowadzonych przez niego spraw,
- 2) informować kierownika jednostki organizacyjnej o zamiarze opuszczenia miejsca zamieszkania na okres dłuższy niż 3 dni.

Art. 59. 1. Funkcjonariusz może być skierowany z urzędu lub na własną prośbę do komisji lekarskiej właściwej Agencji w celu określenia jego stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych schorzeń ze służbą.

2. Funkcjonariusz może być również poddany badaniom psychofizjologicznym. O skierowaniu funkcjonariusza na te badania decyduje Szef Agencji.

Art. 60. 1. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w przypadku:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską właściwej Agencji,
- 2) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej,
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby,
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego,
- 5) utraty obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa.

2. Funkcjonariusza można zwolnić ze służby w przypadku:

- 1) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej, stwierdzonego w dwóch kolejnych opiniach, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy,
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo inne niż określone w ust. 1 pkt 4,
- 3) objęcia kierowniczego stanowiska państwowego albo objęcia funkcji z wyboru w organach samorządu terytorialnego,
- 4) nabycia prawa do emerytury w pełnym wymiarze, określonego w przepisach odrębnych,
- 5) gdy wymaga tego ważny interes służby,

- 6) likwidacji jednostki organizacyjnej Agencji lub jej reorganizacji połączonej ze zmniejszeniem obsady etatowej, jeżeli przeniesienie funkcjonariusza do innej jednostki organizacyjnej Agencji lub na niższe stanowisko służbowe nie jest możliwe,
- 7) dwukrotnego niestawienia się bez usprawiedliwienia przed komisją lekarską, do której został skierowany w celu określenia jego stanu zdrowia.

3. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w terminie do 6 miesięcy od dnia pisemnego zgłoszenia przez niego wystąpienia ze służby.

4. W przypadkach określonych w ust. 2 pkt 6 zwolnienie ze służby następuje po upływie 6 miesięcy, a ze służby przygotowawczej - po upływie 3 miesięcy od dnia podjęcia decyzji o likwidacji jednostki organizacyjnej Agencji lub jej reorganizacji.

Art. 61. Stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku:

- 1) śmierci funkcjonariusza,
- 2) nieobecności funkcjonariusza w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że wcześniej nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby.

Art. 62. 1. W razie uchylenia prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego i wydania orzeczenia o umorzeniu postępowania karnego albo w razie uchylenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia służbowego lub kary wydalenia ze służby, ulegają uchyleniu skutki, jakie wynikły dla funkcjonariusza w związku z wyznaczeniem na niższe stanowisko służbowe lub obniżeniem stopnia służbowego. O uchyleniu innych skutków decyduje Szef właściwej Agencji.

2. W razie uchylenia prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego lub wydania prawomocnego wyroku uniewinniającego, ulegają uchyleniu wszystkie skutki, jakie powstały dla funkcjonariusza w wyniku postępowania dyscyplinarnego przeprowadzonego w związku z oskarżeniem o popełnienie przestępstwa stanowiącego przedmiot rozstrzygnięcia sądu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2, podstawę orzeczenia kary dyscyplinarnej stanowiły przesłanki inne niż tylko oskarżenie o popełnienie przestępstwa, o uchyleniu skutków, jakie powstały dla funkcjonariusza w wyniku postępowania dyscyplinarnego, decyduje Szef właściwej Agencji. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 63. 1. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 54 ust. 3, art. 57 ust. 4 oraz art. 60 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 4 nie może nastąpić przed upływem 12 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że funkcjonariusz zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

2. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od dnia

zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że funkcjonariusz zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

Art. 64. 1. Funkcjonariusza-kobiety nie można w okresie ciąży i w czasie urlopu macierzyńskiego zwolnić ze służby, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 54 ust. 3, art. 60 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6.

2. W razie zwolnienia funkcjonariusza-kobiety ze służby na podstawie art. 54 ust. 3 i art. 60 ust. 2 pkt 5 i 6, przysługuje jej uposażenie do końca urlopu macierzyńskiego.

3. Funkcjonariuszowi-kobiecie zwolnionej na podstawie art. 54 ust. 3 lub art. 60 ust. 2 pkt 5 i 6 w czasie urlopu wychowawczego, przysługują do końca okresu, na który ten urlop został udzielony:

- 1) świadczenie pieniężne, wypłacane na zasadach obowiązujących przy wypłacaniu zasiłku wychowawczego,
- 2) inne uprawnienia przewidziane dla pracowników zwalnianych z pracy w czasie urlopu wychowawczego z przyczyn nie dotyczących pracowników.

Art. 65. 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

2. Funkcjonariusz może żądać sprostowania świadectwa służby w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór formularza świadectwa służby, uwzględniając dane, które należy podać w świadectwie służby, oraz tryb wydawania i sprostowania świadectwa służby, a także właściwość przełożonych w tych sprawach.

Rozdział 6

Korpusy i stopnie służbowe funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 66. W ABW i AW obowiązują następujące korpusy i stopnie służbowe:

- 1) korpus szeregowych:
 - a) szeregowy,
 - b) starszy szeregowy,
- 2) korpus podoficerów:
 - a) kapral,
 - b) starszy kapral,
 - c) plutonowy,
 - d) starszy plutonowy,
 - e) sierżant,
 - f) starszy sierżant,
 - g) sierżant sztabowy,
 - h) starszy sierżant sztabowy,

- 3) korpus chorążych:
 - a) młodszy chorąży,
 - b) chorąży,
 - c) starszy chorąży,
 - d) młodszy chorąży sztabowy,
 - e) chorąży sztabowy,
 - f) starszy chorąży sztabowy,
- 4) korpus oficerów:
 - a) podporucznik,
 - b) porucznik,
 - c) kapitan,
 - d) major,
 - e) podpułkownik,
 - f) pułkownik,
 - g) generał brygady.

Art. 67. 1. Na stopień szeregowego mianuje się funkcjonariusza z dniem mianowania na stanowisko służbowe.

2. Na stopnie w korpusie szeregowych i podoficerów mianują przełożeni posiadający uprawnienia w sprawach osobowych funkcjonariuszy.

3. Na stopnie w korpusie chorążych mianuje Szef właściwej Agencji lub upoważniony przez niego przełożony.

4. Na pierwszy stopień w korpusie oficerów oraz na stopień generała brygady mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Rady Ministrów. Na pozostałe stopnie w korpusie oficerów mianuje Prezes Rady Ministrów.

Art. 68. Mianowanie na stopień w korpusie podoficerów lub chorążych jest uzależnione od pozytywnej opinii służbowej i zajmowanego stanowiska służbowego, a ponadto zdania odpowiedniego egzaminu.

Art. 69. Warunkiem mianowania na pierwszy stopień w korpusie oficerów jest pozytywna opinia służbowa, zajmowanie stanowiska, z którym związany jest stopień oficera, posiadanie wyższego wykształcenia oraz zdanie egzaminu na oficera.

Art. 70. 1. Funkcjonariusze odbywający szkolenie zawodowe mogą pełnić służbę w systemie skoszarowanym.

2. Szef właściwej Agencji określi, w drodze zarządzenia, sposób organizacji służby i jej pełnienia w systemie skoszarowanym, z uwzględnieniem czasu pełnienia tej służby oraz porządku dnia.

Art. 71. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady i tryb szkolenia zawodowego funkcjonariuszy, uwzględniając zakres tematyczny szkolenia i zróżnicowany sposób składania egzaminów na pierwszy stopień w korpusie chorążych lub oficerów przed komisjami egzaminacyjnymi.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, w drodze zarządzeń, powołują komisje egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1, określając ich skład osobowy, a także ustalają terminy egzaminów i określają wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji.

Art. 72. 1. Mianowanie na kolejny, wyższy stopień następuje stosownie do zajmowanego stanowiska służbowego, posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz posiadania pozytywnej opinii służbowej.

2. Nadanie kolejnego, wyższego stopnia nie może nastąpić wcześniej niż po przesłużeniu w stopniu:

- kaprała - 1 roku,
- starszego kaprała - 1 roku,
- plutonowego - 1 roku,
- starszego plutonowego - 1 roku,
- sierżanta - 2 lat,
- starszego sierżanta - 2 lat,
- sierżanta sztabowego - 2 lat,
- młodszego chorążego - 3 lat,
- chorążego - 4 lat,
- starszego chorążego - 3 lat,
- młodszego chorążego sztabowego - 3 lat,
- chorążego sztabowego - 4 lat,
- podporucznika - 3 lat,
- porucznika - 3 lat,
- kapitana - 4 lat,
- majora - 4 lat,
- podpułkownika - 4 lat.

Art. 73. 1. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie funkcjonariusza posiadającego pozytywną opinię służbową oraz szczególne kwalifikacje zawodowe lub umiejętność do pełnienia służby na odpowiednim stanowisku służbowym można mianować na kolejny wyższy stopień mimo niespełnienia innych warunków wymaganych do mianowania na ten stopień albo przed upływem ustalonych okresów. Okresy te nie mogą być jednak skrócone więcej niż o połowę.

2. Funkcjonariusza zwolnionego ze służby można mianować na kolejny wyższy stopień za szczególne osiągnięcia w służbie.

Art. 74. 1. Stopnie podoficerów, chorążych, oficerów i generałów są dożywotnie.

2. Funkcjonariusze zwolnieni ze służby mogą używać posiadanych stopni, o których mowa w art. 66, z dodaniem określenia:

- 1) "rezerwy", jeżeli funkcjonariusz podlega obowiązkowi służby wojskowej i został uznany za zdolnego do tej służby,
- 2) "w stanie spoczynku", jeżeli funkcjonariusz nie podlega obowiązkowi służby wojskowej.

3. Utrata stopnia, o którym mowa w art. 66, następuje w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego,
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu karnego pozbawienia praw publicznych,
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie.

Art. 75. O utracie, pozbawieniu lub obniżeniu stopnia decyduje przełożony właściwy do mianowania na ten stopień. O utracie lub pozbawieniu stopnia podporucznika oraz stopnia generała brygady decyduje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej; o utracie lub pozbawieniu pozostałych stopni w korpusie oficerów decyduje Prezes Rady Ministrów.

Art. 76. 1. Funkcjonariuszowi przywraca się stopień w razie uchylenia:

- 1) prawomocnego orzeczenia sądu karnego pozbawienia praw publicznych,
- 2) prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie,
- 3) decyzji, na podstawie której nastąpiła utrata lub pozbawienie stopnia,
- 4) kary dyscyplinarnej obniżenia stopnia.

2. O przywróceniu stopnia decyduje przełożony właściwy do mianowania na stopień; o przywróceniu stopnia podporucznika oraz stopnia generała brygady decyduje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej; o przywróceniu pozostałych stopni w korpusie oficerów decyduje Prezes Rady Ministrów.

Art. 77. 1. Osobę przyjmowaną do służby w ABW albo AW i posiadającą stopień wojskowy, policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej można mianować na odpowiedni stopień we właściwej Agencji.

2. Osobę przyjętą do służby w ABW albo AW i posiadającą stopień Urzędu Ochrony Państwa, Szef Agencji mianuje na równorzędny stopień tej Agencji.

3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, stopień podporucznika Straży Granicznej, stopień podporucznika Biura Ochrony Rządu, stopień młodszego kapitana Państwowej Straży Pożarnej lub podporucznika Służby Więziennej, mianuje się na stopień podporucznika właściwej Agencji.

Art. 78. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór wniosku o mianowanie na stopień służbowy oraz wzór aktu mianowania na stopień, a także szczegółowe zasady i tryb mianowania funkcjonariuszy na stopnie, ustalając sposób postępowania z wnioskiem o mianowanie i terminy mianowania na stopień.

Rozdział 7

Obowiązki i prawa funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 79. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany dochować obowiązków wynikających z roty złożonego ślubowania.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, jeśli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa.

3. O odmowie wykonania rozkazu lub polecenia, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz melduje Szefowi właściwej Agencji, z pominięciem drogi służbowej.

Art. 79a. 1. Funkcjonariusze w okresie pełnienia służby nie mogą:

- 1) być członkami zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółek prawa handlowego,
- 2) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowej,
- 3) być członkiem zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą,
- 4) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10 % akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10 % kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek,
- 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

2. Szefowie Agencji, w celu realizacji zadań Agencji, mogą wydać zgodę na:

- 1) sprawowanie funkcji, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3,
- 2) posiadanie akcji lub udziałów, o których mowa w ust. 1 pkt 4,
- 3) prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 5
- jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych, Szefowie Agencji wyrażają zgodę, o której mowa w ust. 2, po uzyskaniu zgody tego ministra.

Art. 80. 1. Funkcjonariuszowi, z zastrzeżeniem ust. 2, nie wolno podejmować zajęcia zarobkowego poza służbą.

2. Przełożony posiadający uprawnienia w sprawach osobowych może zezwolić funkcjonariuszowi na wykonywanie zajęcia zarobkowego poza służbą, jeśli nie koliduje to z wykonywaniem przez niego zadań służbowych oraz nie narusza honoru, godności lub dobrego imienia służby.

Art. 80a. Funkcjonariusz składa Szefowi właściwej Agencji oświadczenie o swoim stanie majątkowym, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności

gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 106, poz. 679, z późn. zm.), w trybie określonym w tych przepisach.

Art. 81. 1. Funkcjonariusz nie może być członkiem partii politycznej ani uczestniczyć w działalności tej partii lub na jej rzecz.

2. Funkcjonariusze nie mogą zrzeszać się w związkach zawodowych.

3. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować przełożonego o przynależności do stowarzyszeń krajowych.

4. Przynależność funkcjonariusza do organizacji lub stowarzyszeń zagranicznych albo międzynarodowych wymaga zezwolenia Szefa właściwej Agencji lub upoważnionego przez niego przełożonego.

Art. 82. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany uzyskać zezwolenie Szefa właściwej Agencji na wyjazd za granicę.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować Szefa Agencji, w której pełni służbę, o wyjeździe za granicę dzieci pozostających na jego utrzymaniu albo współmałżonka.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, przypadki, w których uzyskanie zezwolenia lub wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, nie jest wymagane, a także obowiązki funkcjonariusza wyjeżdżającego za granicę i powracającego z zagranicy.

Art. 83. Funkcjonariusz w związku z wykonywaniem zadań służbowych korzysta z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 84. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, jeżeli postępowanie karne wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopełnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.

2. Koszty w wysokości odpowiadającej określonemu w odrębnych przepisach wynagrodzeniu jednego obrońcy zwraca się ze środków właściwej Agencji.

Art. 85. Funkcjonariusz, który w związku ze służbą doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, otrzymuje odszkodowanie w trybie i na zasadach określonych dla policjantów, z tym że wynikające z przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji (Dz. U. Nr 53, poz. 345, z 1983 r. Nr 16, poz. 79, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 38, poz. 181, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877) kompetencje komisji lekarskich służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, organów resortu spraw wewnętrznych do powoływania komisji powypadkowych, ustalania prawa do odszkodowania oraz wypłacania odszkodowania - przysługują w

stosunku do funkcjonariuszy odpowiednio: komisjom lekarskim podległym Szefowi Agencji, w której funkcjonariusz pełni służbę, Szefowi tej Agencji lub upoważnionym przez niego kierownikom jednostek organizacyjnych Agencji oraz komisjom powypadkowym właściwej Agencji.

Art. 85a. 1. Funkcjonariuszowi skierowanemu do wykonywania zadań służbowych w państwie, którego terytorium w całości lub w części zostało uznane za strefę działań wojennych na podstawie odrębnych przepisów lub w państwie, na terytorium którego występują warunki stwarzające bezpośrednio zagrożenie dla życia lub zdrowia tego funkcjonariusza przysługuje, na koszt właściwej Agencji, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych, w związku z wykonywaniem tych zadań, poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć funkcjonariusza.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, określają, w drodze zarządzeń, państwa, na terytoriach których występują warunki wymienione w ust. 1, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

3. Zakres i sumę ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, określa umowa ubezpieczenia zawarta między zakładem ubezpieczeń a Szefem właściwej Agencji lub funkcjonariuszem skierowanym do wykonywania zadań służbowych określonych w ust. 1.

4. Maksymalną wysokość składki ubezpieczeniowej opłacanej lub refundowanej z budżetu właściwej Agencji ustala Szef tej Agencji, uwzględniając w szczególności rodzaj zadań służbowych przewidzianych do wykonywania przez funkcjonariusza określonego w ust. 1 oraz miejsce wykonywania tych zadań.

Art. 86. 1. Funkcjonariusz otrzymuje nieodpłatnie umundurowanie albo równoważnik pieniężny w zamian za to umundurowanie, albo kwotę na zakup ubrania typu cywilnego.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość i warunki przyznawania funkcjonariuszom równoważnika pieniężnego oraz kwoty przeznaczonej na zakup ubrania typu cywilnego w zamian za umundurowanie. Rozporządzenie powinno ustalać ekwiwalentną wysokość kwoty pieniężnej należnej funkcjonariuszowi w przypadku nieotrzymania umundurowania, uwzględniając zwłaszcza różnice wynikające z przynależności do poszczególnych korpusów, oraz uwzględniać jego wysokość proporcjonalnie do okresu pełnienia służby w danym roku kalendarzowym, a także określać termin wypłaty tego równoważnika.

Art. 87. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzory, barwy i normy umundurowania funkcjonariuszy oraz sposób noszenia umundurowania. Rozporządzenie powinno określać wygląd munduru funkcjonariusza ABW i AW, jego barwę oraz rodzaje umundurowania, a także okoliczności występowania przez

funkcjonariuszy w poszczególnych rodzajach mundurów i sposób noszenia mundurów.

2. Odznaki orderów i oznaczeń nosi się na mundurze w sposób i w okolicznościach określonych odrębnymi przepisami.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą ustanawiać, w drodze zarządzeń, odznaki i oznaki noszone na mundurze.

Art. 88. 1. Funkcjonariusze otrzymują nieodpłatnie uzbrojenie i wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, normy wyposażenia i uzbrojenia, szczegółowe zasady dostępu do uzbrojenia, jego przyznawania i użytkowania, a także może określić przypadki otrzymywania i wysokość równoważnika pieniężnego w zamian za niektóre przedmioty tego wyposażenia, uwzględniając okresy używalności tych przedmiotów, terminy ich wydawania lub wypłacania równoważnika pieniężnego.

Art. 89. 1. Funkcjonariusze w czasie wykonywania zadań służbowych mogą otrzymywać nieodpłatnie wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, normy wyżywienia i przypadki, w których funkcjonariusz otrzymuje wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie, określając także wysokość równoważnika pieniężnego.

Art. 90. 1. Funkcjonariuszowi i członkom jego rodziny przysługuje raz w roku prawo przejazdu, na koszt właściwej Agencji, środkami publicznego transportu zbiorowego, do jednej wybranej przez siebie miejscowości w kraju i z powrotem.

2. W razie niewykorzystania przysługującego przejazdu osoba uprawniona otrzymuje zryczałtowany równoważnik pieniężny.

3. Zwrot kosztów przejazdu lub zryczałtowany równoważnik pieniężny, o których mowa w ust. 1 i 2, nie przysługują funkcjonariuszowi w roku kalendarzowym, w którym wykupiono uprawnienia do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, sposób ustalania wysokości równoważnika, o którym mowa w ust. 2, szczegółowe zasady korzystania przez funkcjonariuszy z uprawnień, o których mowa w ust. 1-3, oraz dokumenty, na podstawie których następuje realizacja tych uprawnień.

5. Osobom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane także inne świadczenia socjalne.

6. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rodzaj, zakres i sposób ustalania wysokości świadczeń socjalnych, o których mowa w ust. 5, a także warunki korzystania przez funkcjonariuszy z tych świadczeń.

Art. 91. 1. Za członków rodziny funkcjonariusza uprawnionych do świadczeń przewidzianych w art. 90 uważa się małżonka i dzieci.

2. Za dzieci uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, które:

- 1) nie przekroczyły 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły - 24 lat albo 25 lat, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24 lat przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo
- 2) stały się całkowicie niezdolne do pracy lub niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

Art. 92. 1. Okres służby funkcjonariusza traktuje się jako pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Funkcjonariuszowi, który po zwolnieniu ze służby w ABW albo AW podjął pracę, okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do funkcjonariusza zwolnionego ze służby w przypadku skazania go prawomocnym wyrokiem sądu lub ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 92a. 1. Jeżeli funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego funkcjonariuszowi po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.).

2. Przez uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia oraz nagrody roczne i uznaniowe, odpowiednio przeliczone zgodnie z art. 110 ustawy, o której mowa w ust. 1.

3. Składki przekazuje się również w przypadku, gdy funkcjonariusz spełnia jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty inwalidzkiej. Przekazanie składek następuje na wniosek funkcjonariusza.

4. Składki podlegają waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.).

5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust.1.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się również do funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., jeżeli po zwolnieniu ze służby, pomimo spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej, zgłosił wniosek o przyznanie emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, kwotę należnych, zwaloryzowanych składek przekazuje się niezwłocznie na podstawie zawiadomienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o nabyciu przez funkcjonariusza prawa do emerytury przewidzianej w przepisach, o których mowa w ust. 4.

8. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

9. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 7, oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego i niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.

Art. 93. Funkcjonariuszowi-kobiecie przysługują szczególne uprawnienia przewidziane dla pracowników według przepisów prawa pracy, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 94. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, przebieg służby funkcjonariuszy. Rozporządzenie powinno określać zwłaszcza:

- 1) szczegółowe zasady i tryb załatwiania spraw, w tym spraw osobowych funkcjonariuszy, nawiązania, rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego, mianowania, przenoszenia, odwoływania i zwalniania ze stanowisk służbowych,
- 2) sposób usprawiedliwiania nieobecności w służbie,
- 3) rodzaje informacji, których ze względu na przebieg służby funkcjonariusza jest on obowiązany udzielić.

Art. 95. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni roboczych.

2. Funkcjonariusz nabywa prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego z upływem 6 miesięcy służby, w wymiarze połowy urlopu przysługującego mu po roku służby.

3. Prawo do urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze funkcjonariusz nabywa z upływem roku służby. Do urlopu tego wlicza się urlop, o którym mowa w ust. 2.

4. Prawo do kolejnych urlopów funkcjonariusz nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym.

5. Do okresu służby, od którego zależy prawo do urlopu, wlicza się okresy poprzedniego zatrudnienia i służby, bez względu na przerwy w zatrudnieniu i służbie oraz sposób rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego.

6. Przez dni robocze rozumie się dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

Art. 96. 1. Z ważnych względów służbowych funkcjonariusza można odwołać z urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymać mu udzielenie urlopu w całości lub w części. Termin urlopu wypoczynkowego może być

także przesunięty na wniosek funkcjonariusza umotywowany ważnymi względami.

2. Funkcjonariuszowi odwołanemu z urlopu wypoczynkowego przysługuje zwrot kosztów przejazdu poniesionych w związku z odwołaniem, według norm ustalonych w przepisach o należnościach służbowych w przypadku przeniesienia lub delegowania, jak również innych kosztów, które określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia. Zwrot kosztów powinien obejmować udokumentowane opłaty dokonane przez funkcjonariusza, a niewykorzystane w związku z odwołaniem z urlopu, jak również opłaty poniesione przez członków rodziny, o których mowa w art. 91, jeżeli odwołanie funkcjonariusza z urlopu spowodowało również powrót tych osób.

3. Odwołanie funkcjonariusza z urlopu wypoczynkowego ze względów służbowych wymaga zgody przełożonego.

4. Funkcjonariuszowi, który nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym, urlopu tego należy udzielić w ciągu pierwszych 3 miesięcy następnego roku.

Art. 97. 1. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia albo gdy jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby, może być przyznany płatny urlop dodatkowy w wymiarze do 11 dni roboczych rocznie.

2. Funkcjonariuszowi, który osiągnął określony wiek lub staż służby, przysługuje płatny urlop dodatkowy w każdym roku kalendarzowym w wymiarze:

- 1) 5 dni roboczych, jeżeli ukończył 40 lat lub posiada 10 lat służby,
- 2) 8 dni roboczych, jeżeli ukończył 45 lat lub posiada 20 lat służby,
- 3) 11 dni roboczych, jeżeli ukończył 55 lat lub posiada 25 lat służby.

3. Łączny wymiar urlopów dodatkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie może przekroczyć 11 dni roboczych rocznie.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rodzaje stanowisk, na których występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, a także rodzaje innych stanowisk, na których przysługuje prawo do urlopu dodatkowego, o którym mowa w ust. 1, albo gdy jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby.

Art. 98. 1. Funkcjonariuszowi można udzielić, na wniosek komisji lekarskiej, płatnego urlopu zdrowotnego jednorazowo na okres do 2 miesięcy, łącznie w ciągu kolejnych 12 miesięcy - na okres do 6 miesięcy.

2. Funkcjonariuszowi, który uzyskał zezwolenie na pobieranie nauki lub odbywanie studiów i naukę tę pobiera lub odbywa studia, jak również uzyskał zezwolenie na przeprowadzenie przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, a także na odbycie aplikacji radcowskiej lub legislacyjnej, udziela się płatnego urlopu szkoleniowego w wymiarze:

- 1) na przygotowanie się do egzaminu wstępnego i jego złożenie - 7 dni,
- 2) w szkołach wyższych, w każdym roku studiów - 21 dni,

- 3) dla funkcjonariuszy pobierających naukę w szkołach pomaturalnych i na studiach podyplomowych - 14 dni w celu przygotowania się i złożenia egzaminu końcowego,
- 4) w celu przygotowania się do złożenia egzaminów doktorskich i obrony rozprawy doktorskiej lub dla przygotowania się do kolokwium oraz wykładu habilitacyjnego - 28 dni,
- 5) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu radcowskiego - 30 dni,
- 6) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu po zakończeniu aplikacji legislacyjnej - 14 dni.

3. Funkcjonariuszowi udziela się urlopu okolicznościowego w celu zawarcia związku małżeńskiego, w przypadku urodzenia się dziecka, ślubu dziecka własnego, przysposobionego, pasierba, dziecka obcego przyjętego na wychowanie i utrzymanie, w tym także w ramach rodziny zastępczej, a także z powodu pogrzebu małżonka, dziecka, rodziców, rodzeństwa, teściów, dziadków i opiekunów oraz innej osoby pozostającej na utrzymaniu funkcjonariusza lub pod jego bezpośrednią opieką. Urlopu okolicznościowego można także udzielić funkcjonariuszowi w celu załatwienia ważnych spraw osobistych albo w innych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, w wymiarze do 5 dni.

4. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, na pisemny wniosek uzasadniony ważnymi względami osobistymi, można udzielić urlopu bezpłatnego w wymiarze do 6 miesięcy.

Art. 99. 1. Funkcjonariusz oddelegowany do pełnienia służby poza ABW albo AW ma prawo tylko do jednego urlopu wypoczynkowego, w wymiarze korzystniejszym.

2. Niewykorzystanej w okresie oddelegowania części urlopu wypoczynkowego, wynikającej z różnicy w wymiarach urlopów, udziela się funkcjonariuszowi po powrocie z oddelegowania.

Art. 100. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki i tryb udzielania funkcjonariuszom urlopów, o których mowa w art. 97 ust. 1 i art. 98, uwzględniając:

- 1) przełożonych właściwych w sprawach urlopów,
- 2) sposób postępowania w przypadku odwołania z urlopu,
- 3) warunki udzielania płatnych urlopów szkoleniowych,
- 4) warunki udzielenia funkcjonariuszowi urlopu bezpłatnego,
- 5) sposób obliczania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Art. 101. Funkcjonariuszowi, który przejawia inicjatywę i osiąga znaczące wyniki w służbie, mogą być udzielane wyróżnienia:

- 1) pochwała w rozkazie,
- 2) krótkoterminowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 7 dni roboczych,
- 3) nagroda pieniężna lub rzeczowa,
- 4) przedterminowe mianowanie na wyższy stopień,
- 5) mianowanie na wyższe stanowisko służbowe,
- 6) przedstawienie do orderu lub odznaczenia.

Rozdział 8

Mieszkania funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 102. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje, z uwzględnieniem członków rodziny, prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej.

2. Przez miejscowość pobliską rozumie się miejscowość, do której czas dojazdu koleją lub autobusami, przewidziany w rozkładzie jazdy, łącznie z przesiadkami nie przekracza w obie strony 2 godzin, licząc od stacji (przystanku) najbliższej miejsca pełnienia służby do stacji (przystanku) najbliższej miejsca zamieszkania, bez uwzględnienia czasu dojazdu do i od stacji (przystanku) w obrębie miejscowości, z której funkcjonariusz dojeżdża, oraz miejscowości, w której wykonuje obowiązki służbowe.

3. Funkcjonariusz w służbie przygotowawczej może otrzymać tymczasową kwaterę.

Art. 103. Członkami rodziny funkcjonariusza, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający z funkcjonariuszem we wspólnym gospodarstwie domowym:

- 1) małżonek,
- 2) dzieci własne lub małżonka, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, pozostające na jego utrzymaniu do czasu ukończenia 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów w szkole wyższej - do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 25 roku życia, chyba że przed osiągnięciem takiego wieku orzeczono o ich całkowitej niezdolności do pracy,
- 3) rodzice funkcjonariusza i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek albo całkowitą lub częściową niezdolność do pracy albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

Art. 104. 1. Na lokale mieszkalne dla funkcjonariuszy przeznaczają się lokale uzyskane w wyniku działalności inwestycyjnej właściwej Agencji oraz pozostające i przekazane do dyspozycji Szefa tej Agencji.

2. Przepisy ustawy nie naruszają, wynikających z prawa własności, uprawnień do rozporządzania lokalem mieszkalnym właściciela innego niż Skarb Państwa.

Art. 105. Funkcjonariuszowi przysługuje równoważnik pieniężny za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz jego uprawnień wynikających z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 111.

Art. 106. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje równoważnik pieniężny za brak lokalu mieszkalnego, jeżeli on sam lub członekowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i zwracania równoważników pieniężnych za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego i za brak lokalu mieszkalnego, uwzględniając sposób obliczania wysokości tych równoważników oraz przypadki, w których świadczenia te są przyznawane, i przypadki, w których podlegają zwrotowi.

Art. 107. 1. Funkcjonariuszowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby i z powrotem.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje w roku kalendarzowym, w którym właściwa Agencja wykupiła uprawnienia do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji zbiorowej.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady i tryb zwrotu funkcjonariuszowi kosztów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając sposób obliczania wysokości tych kosztów oraz przypadki, w których koszty te są zwracane.

Art. 108. 1. Funkcjonariuszowi, który nie otrzymał lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.

2. Pomoc finansową, o której mowa w ust. 1, przyznaje się jednorazowo na wniosek funkcjonariusza w służbie stałej.

3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 2, podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) wypłaty tej pomocy jako nienależnego świadczenia,
- 2) zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem 10 lat służby.

4. Przepisu ust. 3 pkt 2 nie stosuje się wobec funkcjonariusza zwolnionego ze służby na podstawie art. 54 ust. 3 lub art. 60 ust. 1 pkt 1.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania w sprawach związanych z jej przyznawaniem oraz zwrotem, a także wzór wniosku o jej przyznanie, uwzględniając coroczną waloryzację o prognozowany w ustawie budżetowej na dany rok wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, liczbę członków rodziny funkcjonariusza i jego uprawnienia wynikające z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 111, rodzaje dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o przyznanie tej pomocy oraz sposób postępowania przy jej przyznawaniu lub zwrocie.

Art. 109. Lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej nie przydziela się funkcjonariuszowi:

- 1) w razie skorzystania z pomocy finansowej, o której mowa w art. 108 ust. 1,
- 2) posiadającemu w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny odpowiadający co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej albo dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy,
- 3) którego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony w pkt 2,
- 4) w razie zbycia przez niego lub jego małżonka spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość albo domu, o którym mowa w pkt 2, z wyjątkiem przypadków określonych na podstawie art. 110 ust. 3.

Art. 110. 1. Funkcjonariuszowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby posiadał lokal mieszkalny, dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy, może być przydzielony, na podstawie decyzji administracyjnej, lokal mieszkalny w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli:

- 1) zwolni, wchodzący w skład mieszkaniowego zasobu gminnego lub innych jednostek samorządu terytorialnego lub stanowiący własność Skarbu Państwa albo państwowych osób prawnych, zajmowany lokal mieszkalny lub dom,
- 2) zwróci pomoc finansową przyznaną na:
 - a) wkład mieszkaniowy lub wkład budowlany w wysokości zwaloryzowanej przez spółdzielnię,
 - b) spłatę innych należności - w wysokości przyznanej.

2. Funkcjonariuszowi, który skorzystał z pomocy finansowej, o której mowa w art. 108 ust. 1, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej, jeżeli zwolni zajmowany lokal lub dom, o którym mowa w ust. 1, oraz zwróci pomoc finansową na zasadach określonych w tym przepisie.

3. Tryb przydzielania lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 1 i 2, szczegółowe zasady zwracania udzielonej pomocy finansowej oraz zasady zwalniania zajmowanych lokali mieszkalnych lub domów, określonych w ust. 1, ustala w drodze zarządzenia Szef właściwej Agencji.

4. Funkcjonariuszowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby nie zwolnił zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, albo lokalu mieszkalnego lub domu stanowiącego własność funkcjonariusza lub jego małżonka, można, bez uwzględnienia zamieszkałych z nim członków rodziny, przydzielić tymczasową kwaterę według przysługujących mu norm lub zapewnić zakwaterowanie w bursie, hotelu lub innym pomieszczeniu mieszkalnym.

5. Funkcjonariusz delegowany do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości otrzymuje tymczasową kwaterę lub zapewnia mu się zakwaterowanie w bursie, hotelu lub innym pomieszczeniu mieszkalnym.

Koszt zakwaterowania pokrywa się ze środków Agencji, w której funkcjonariusz pełni służbę.

Art. 111. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady przydziału, opróżniania i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz tymczasowych kwater przeznaczonych dla funkcjonariuszy ABW i AW. Rozporządzenie powinno ustalać sposób przydziału lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych, oraz określać ich wielkość, z uwzględnieniem uprawnień funkcjonariusza i liczby członków jego rodziny, a także wymieniać przesłanki wydania decyzji o opróżnieniu lokalu lub tymczasowej kwatery.

Art. 112. Przydział i opróżnienie lokali mieszkalnych i tymczasowych kwater oraz załatwienie spraw, o których mowa w art. 105, art. 106 ust. 1 oraz art. 108 ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 113. Funkcjonariusz Agencji zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Rozdział 9

Uposażenie i inne świadczenia pieniężne funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 114. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania funkcjonariusza na stanowisko służbowe.

2. Z tytułu służby funkcjonariusz otrzymuje jedno uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

3. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

4. Wielokrotność, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji.

Art. 115. Uposażenie funkcjonariusza składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia.

Art. 116. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, grupy zaszeregowania i stawki uposażenia

zasadniczego funkcjonariuszy w tych grupach oraz wzrost uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, zasady i tryb zaliczania okresów służby, pracy i innych okresów do wysługi lat, uwzględnianej przy ustalaniu wzrostu uposażenia zasadniczego, uwzględniając okresy innej służby traktowane jako równorzędne ze służbą w ABW lub AW, okresy zatrudnienia i inne okresy, które na podstawie odrębnych przepisów podlegają wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, stanowiące tajemnicę państwową stanowiska służbowe i stopnie etatowe, zaszeregowanie tych stanowisk do grup uposażenia i przypisanych im stopni etatowych.

Art. 117. Funkcjonariusz przeniesiony na podstawie art. 54 ust. 1 do dyspozycji Szefa właściwej Agencji otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne świadczenia pieniężne należne na stanowisku zajmowanym bezpośrednio przed przeniesieniem do dyspozycji Szefa, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych lub na ich wysokość.

Art. 118. 1. Funkcjonariusz przeniesiony na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego zachowuje prawo do kwoty uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku do czasu uzyskania wyższej kwoty uposażenia według stanowiska służbowego.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą zezwolić na zachowanie przez funkcjonariusza przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku, z jednoczesnym zachowaniem stopnia związanego z tym stanowiskiem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funkcjonariusza przeniesionego na niższe stanowisko służbowe na podstawie art. 57 ust. 1 lub ust. 2 pkt 2 i 3 oraz funkcjonariusza przeniesionego na własną prośbę.

Art. 119. 1. Funkcjonariusze otrzymują następujące dodatki do uposażenia:

- 1) dodatek za stopień,
- 2) dodatek służbowy,
- 3) dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami albo miejscem pełnienia służby.

2. Dodatkami do uposażenia o charakterze stałym są dodatki ustalone w stawkach miesięcznych.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość dodatków, o których mowa w ust. 1, zasady ich przyznawania i obniżania, sposób ich wypłaty oraz rodzaje dodatków

uzasadnionych szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami lub miejscem pełnienia służby.

Art. 120. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą określić, w drodze zarządzeń, które dodatki o charakterze stałym są płatne z dołu.

Art. 121. 1. Zmiana uposażenia następuje z dniem zaistnienia okoliczności uzasadniających tę zmianę.

2. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana uposażenia nastąpiła w ciągu miesiąca, uposażenie na czas do końca miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień, gdy przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

3. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby lub zaistniały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa.

Art. 122. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

- 1) każda czynność przed Szefem właściwej Agencji lub kierownikiem jednostki organizacyjnej tej Agencji, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia,
- 2) uznanie roszczenia.

Art. 123. 1. Funkcjonariuszowi przysługują następujące świadczenia pieniężne:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie,
- 2) nagrody oraz zapomogi,
- 3) nagrody jubileuszowe,
- 4) należności za podróże służbowe i przeniesienia,
- 5) świadczenia związane ze zwolnieniem ze służby.

2. W razie śmierci funkcjonariusza lub członka jego rodziny przysługują:

- 1) zasiłek pogrzebowy,
- 2) odprawa pośmiertna,
- 3) pomoc finansowa na kształcenie dzieci.

Art. 124. 1. Funkcjonariuszowi w związku z mianowaniem na stałe przysługuje zasiłek na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi w dniu mianowania na stałe.

2. Zasilek, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w danej Agencji po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej lub innej służby, w czasie której otrzymał taki zasilek.

Art. 125. 1. Funkcjonariuszowi mogą być przyznawane nagrody roczne, uznaniowe i zapomogi.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki przyznawania funkcjonariuszom nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg, uwzględniając sposób ustalenia okresu służby warunkującego nabycie prawa do nagrody rocznej, wysokość tej nagrody, przesłanki jej obniżenia i przypadki, kiedy nagroda nie przysługuje, termin wypłaty nagrody rocznej, okoliczności uzasadniające przyznanie funkcjonariuszowi nagrody uznaniowej i zapomogi, właściwość przełożonych oraz tryb postępowania w tych sprawach.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, wysokość funduszu na nagrody i zapomogi, ustalając jednocześnie wysokość środków finansowych przeznaczonych na nagrody roczne, uznaniowe i zapomogi oraz warunki zwiększania wysokości funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi.

Art. 126. 1. Funkcjonariuszowi przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- po 20 latach służby - 75%,
- po 25 latach służby - 100%,
- po 30 latach służby - 150%,
- po 35 latach służby - 200%,
- po 40 latach służby - 300%

miesięcznego uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, okresy wliczane do okresu służby, od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, oraz zasady jej obliczania i wypłacania.

Art. 127. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rodzaje świadczeń przysługujących funkcjonariuszom w razie przeniesienia lub delegowania do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości albo podróży służbowej poza stałe miejsce pełnienia służby. Rozporządzenia powinny określić rodzaje, wysokość i warunki przyznawania świadczeń, a także sposób ich wypłaty.

Art. 128. 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 54 ust. 3, art. 57 ust. 4 i art. 60 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1 i 3-6 oraz ust. 3 otrzymuje:

- 1) odprawę,
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe,

- 3) zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany w danym roku przejazd, ze środków Agencji,
- 4) zwrot kosztów przejazdu do obranego miejsca zamieszkania dla siebie, małżonka oraz dzieci pozostających na jego utrzymaniu oraz zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego według zasad obowiązujących przy przeniesieniach służbowych,
- 5) niewykorzystane w danym roku świadczenia pieniężne przysługujące stosownie do przepisów wydanych na podstawie art. 90 ust. 4.

2. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 3 otrzymuje wyłącznie 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny za urlopy wypoczynkowe niewykorzystane w latach poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

Art. 129. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, lub upoważnieni przez nich przełożeni mogą w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie przyznać, z uwagi na uzasadnione potrzeby rodziny funkcjonariusza, odprawę w wysokości nieprzekraczającej 50% w razie zwolnienia go ze służby na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2.

Art. 130. 1. Wysokość odprawy dla funkcjonariusza w służbie stałej równa się wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa właściwej Agencji na podstawie art. 54 ust. 1. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy dalszy pełny rok wysługi ponad 5 lat nieprzerwanej służby, aż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym. Okres służby przekraczający 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

2. Przy ustalaniu wysokości odprawy uwzględnia się również okresy nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej, jeżeli w ciągu 90 dni po zwolnieniu z tej służby żołnierz został przyjęty do służby w Agencji i nie otrzymał odprawy z tytułu poprzednio pełnionej służby.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia służby w ABW albo AW po zwolnieniu ze służby w innych służbach, w których przysługują świadczenia tego rodzaju.

4. Do okresu nieprzerwanej służby w rozumieniu ust. 1-3 nie zalicza się okresów odbywania kary pozbawienia wolności oraz tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone.

5. Wysokość odprawy dla funkcjonariusza w służbie przygotowawczej równa się wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW albo Szefa AW, na podstawie art. 54 ust. 1.

Art. 131. 1. W razie śmierci funkcjonariusza pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenia określone w art. 128 ust. 1 pkt 2-4.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych funkcjonariuszy.

Art. 132. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, zwolnionemu ze służby na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 4, wypłaca się co miesiąc przez okres roku po zwolnieniu ze służby świadczenie pieniężne w wysokości odpowiadającej uposażeniu zasadniczemu wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa właściwej Agencji na podstawie art. 54 ust. 1.

2. Funkcjonariuszowi uprawnionemu do świadczenia określonego w ust. 1, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, przysługuje prawo wyboru jednego z tych świadczeń.

3. Funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 5 lub 6, który z powodu nadal trwającej choroby nie może podjąć zatrudnienia, wypłaca się co miesiąc świadczenie pieniężne określone w ust. 1 przez okres choroby, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy, chyba że wcześniej właściwa komisja lekarska Agencji wyda orzeczenie o inwalidztwie stanowiące podstawę do ustalenia prawa do renty inwalidzkiej.

Art. 133. Odprawa, o której mowa w art. 128 ust. 1 pkt 1, oraz świadczenia określone w art. 132 nie przysługują funkcjonariuszowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej lub do innej służby, w której przysługuje prawo do takich świadczeń.

Art. 134. W razie śmierci funkcjonariusza, niezależnie od odprawy pośmiertnej, o której mowa w art. 131 ust. 1, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW albo Szefa AW, na podstawie art. 54 ust. 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice,

2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Jeżeli śmierć funkcjonariusza nastąpiła na skutek wypadku pozostającego w związku ze służbą, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków właściwej Agencji. Szef tej Agencji może wyrazić zgodę na pokrycie kosztów pogrzebu funkcjonariusza zmarłego wskutek choroby pozostającej w związku ze służbą.

3. W przypadku pokrycia kosztów pogrzebu funkcjonariusza ze środków właściwej Agencji małżonkowi funkcjonariusza, a w razie jego braku kolejno jednej z osób wymienionych w ust. 1 pkt 1, przysługuje połowa określonego tam zasiłku pogrzebowego.

Art. 134a. 1. W przypadku funkcjonariusza, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą, każdemu z dzieci będących na jego utrzymaniu, które w dniu jego śmierci spełniały warunki do uzyskania renty rodzinnej, Szef właściwej Agencji przyznaje pomoc finansową na kształcenie, ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie właściwej Agencji.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje uczniom ponadgimnazjalnych szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom zakładów kształcenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych, oraz studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, szczegółowe warunki i tryb jej przyznawania, uwzględniając poziom kształcenia i rodzaj szkoły.

Art. 135. 1. W razie śmierci członka rodziny funkcjonariuszowi przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 3, zasiłek pogrzebowy w wysokości:

1) dwumiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW albo Szefa AW, na podstawie art. 54 ust. 1 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz,

2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w razie śmierci członków rodziny funkcjonariusza:

1) małżonka,

2) dzieci własnych lub małżonka oraz dzieci przysposobionych,

3) dzieci wychowywanych w ramach rodziny zastępczej,

4) dzieci przyjętych na wychowanie przed osiągnięciem pełnoletności, jeżeli rodzice ich nie żyją albo nie mogą zapewnić im utrzymania bądź zostali pozbawieni lub ograniczeni w sprawowaniu władzy rodzicielskiej,

5) rodziców funkcjonariusza oraz jego małżonka, a także ich ojczyma, macochy oraz osób ich przysposabiających,

6) osób, których opiekunem prawnym został ustanowiony funkcjonariusz lub jego małżonek.

3. W razie zbiegu uprawnień do zasiłku pogrzebowego określonego w ust. 1 z uprawnieniami do zasiłku pogrzebowego na podstawie przepisów odrębnych funkcjonariuszowi przysługuje wyższy zasiłek, a jeżeli pobrał zasiłek niższy - odpowiednie wyrównanie.

Art. 136. W razie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania w dyspozycji Szefa ABW albo Szefa AW, na podstawie art. 54 ust. 1, funkcjonariusz otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne przysługujące na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych lub na ich wysokość.

Art. 137. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość oraz warunki wypłaty uposażenia i innych świadczeń funkcjonariuszom skierowanym do szkoły, na przeszkolenie lub na studia. Rozporządzenie powinno określać świadczenia przysługujące funkcjonariuszowi w związku z pobieraniem nauki, a także ich wysokość i warunki wypłaty.

Art. 138. W razie pobierania przez funkcjonariusza wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, funkcjonariuszowi oraz członkom jego rodziny przysługują świadczenia pieniężne z tytułu służby, określone w niniejszej ustawie, z wyjątkiem uposażenia oraz świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 89.

Art. 139. 1. Funkcjonariuszowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

2. W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, chyba że został zwolniony ze służby z powodu skazania prawomocnym wyrokiem sądu albo ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 140. 1. Funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu, funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy postępowanie karne umorzono z powodu przedawnienia lub amnestii, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 141. 1. Funkcjonariuszowi, który samowolnie opuścił miejsce pełnienia służby albo pozostaje poza nim lub nie podejmuje służby, zawiesza się uposażenie od najbliższego terminu płatności. Jeżeli funkcjonariusz pobrał już za czas nieusprawiedliwionej nieobecności uposażenie, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

2. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się funkcjonariuszowi zawieszone uposażenie; w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej funkcjonariusz traci za każdy dzień nieobecności 1/30 część uposażenia miesięcznego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie zawinionej niemożności pełnienia przez funkcjonariusza obowiązków służbowych.

4. Funkcjonariuszowi, który rozpoczyna urlop bezpłatny w ciągu miesiąca kalendarzowego, przysługuje uposażenie w wysokości 1/30 uposażenia miesięcznego za każdy dzień poprzedzający dzień rozpoczęcia urlopu bezpłatnego. Jeżeli funkcjonariusz pobrał już uposażenie za czas urlopu bezpłatnego, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 142. 1. Z uposażenia funkcjonariuszy mogą być dokonywane potrącenia na podstawie sądowych i administracyjnych tytułów wykonawczych oraz na podstawie przepisów szczególnych - na zasadach określonych w przepisach o egzekucji sądowej lub postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo w innych przepisach szczególnych, jeżeli dalsze przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, rozumie się uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia oraz świadczenia pieniężne wymienione w art. 123, art. 128, art. 129 i art. 132.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, terminy płatności uposażenia i innych świadczeń pieniężnych oraz właściwość i tryb postępowania w sprawach wypłacania świadczeń pieniężnych oraz dokonywania potrąceń z tych należności.

Art. 143. Przepisu art. 142 ust. 1 i 2 nie stosuje się do zaliczek pobieranych do rozliczenia, a w szczególności na koszty podróży służbowej, delegacji i przeniesienia. Należności te potrąca się z uposażenia w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

Art. 143a. W przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń socjalnych określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 90 ust. 6 oraz do świadczeń z tytułu przeniesienia do pełnienia służby w innej miejscowości, a także do świadczeń, o których mowa w art. 105, art. 106 ust. 1 i art. 108 ust. 1, z tytułu służby obojga małżonków w ABW albo służby obojga małżonków w AW, obojgu małżonkom przysługuje jedno świadczenie. W przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń w różnej wysokości wypłaca się świadczenie w wyższej wysokości.

Rozdział 10

Odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 144. Funkcjonariusz, niezależnie od odpowiedzialności karnej, ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za popełnione przestępstwa i wykroczenia.

Art. 145. 1. Funkcjonariusz podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenia dyscypliny służbowej oraz w innych przypadkach określonych w ustawie.

2. Jeśli postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte na wniosek sądu lub prokuratora, organ wnioskujący ma być poinformowany o wyniku tego postępowania.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy sąd nakazał wymierzenie kary dyscyplinarnej funkcjonariuszowi, nie określając jednak jej rodzaju.

Art. 146. 1. Funkcjonariuszowi mogą być wymierzane kary dyscyplinarne:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) surowa nagana,
- 4) nagana z ostrzeżeniem,
- 5) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku,
- 6) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe,
- 7) obniżenie stopnia,
- 8) pozbawienie stopnia oficerskiego,
- 9) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby,
- 10) wydalenie ze służby.

2. W uzasadnionych przypadkach można łączyć karę wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oraz karę wydalenia ze służby z karą obniżenia stopnia.

Art. 147. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie 90 dni od dnia otrzymania przez przełożonego, o którym mowa w art. 151, wiadomości o popełnieniu przewinienia lub naruszeniu dyscypliny służbowej.

2. Nie można wymierzyć funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej po upływie 1 roku od dnia popełnienia czynu, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy czyn, o którym mowa w ust. 1, stanowi jednocześnie przestępstwo, przedawnienie karalności dyscyplinarnej następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa.

Art. 148. 1. O popełnieniu przez funkcjonariusza wykroczenia, w tym także o odmowie przyjęcia mandatu karnego lub nieuiszczeniu w terminie grzywny nałożonej w drodze mandatu zaocznego, właściwy organ zawiadamia Szefa Agencji, w której funkcjonariusz pełni służbę.

2. W stosunku do funkcjonariuszy ABW i AW, w zakresie postępowania w sprawach o wykroczenia, uprawnienia Policji wynikające z przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia przysługują Szefowi właściwej Agencji lub upoważnionym przez niego funkcjonariuszom.

Art. 149. 1. Sąd rejonowy może odmówić wszczęcia postępowania, a wszczęte umorzyć i sprawę przekazać Szefowi ABW albo Szefowi AW z wnioskiem o wymierzenie kary dyscyplinarnej, jeżeli uzna to za wystarczającą reakcję na wykroczenie.

2. Na postanowienie wskazane w ust. 1 pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie.

Art. 150. 1. Za czyny, za które w myśl odrębnych przepisów właściwe organy są uprawnione do nakładania kar porządkowych, funkcjonariusze ponoszą wyłącznie odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają również funkcjonariusze w przypadkach, gdy właściwe organy są uprawnione do stosowania grzywny, w celu przymuszenia.

3. O pociągnięcie funkcjonariusza do odpowiedzialności dyscyplinarnej występują organy, o których mowa w ust. 1 i 2, do Szefa właściwej Agencji.

Art. 151. Właściwi do udzielania wyróżnień oraz wymierzania kar dyscyplinarnych są Szef ABW albo Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, a także inni uprawnieni przełożeni.

Art. 152. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady i tryb udzielania wyróżnień, przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych, wymierzania i wykonywania kar oraz odwoływania się od wymierzonych kar, a także właściwość przełożonych w tych sprawach, z uwzględnieniem:

- 1) zakresu władzy dyscyplinarnej,
- 2) przełożonych, którzy posiadają władzę dyscyplinarną,
- 3) przypadków naruszenia dyscypliny i przypadków, w których postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się,
- 4) formy i treści rozstrzygnięcia o wszczęciu oraz o zakończeniu postępowania dyscyplinarnego, a także o wymierzeniu kary dyscyplinarnej,
- 5) czasu trwania postępowania dyscyplinarnego oraz praw obwinionego w toku tego postępowania,
- 6) sposobu wykonywania oraz warunków i terminów zatarcia poszczególnych kar dyscyplinarnych, a także przesłanek darowania kary dyscyplinarnej,

- 7) przesłanek wznowienia postępowania dyscyplinarnego i trybu postępowania przy wznowieniu tego postępowania,
- 8) okoliczności i trybu udzielania wyróżnień przez przełożonych posiadających władzę dyscyplinarną.

2. Na orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne wydane w wyniku rozpatrzenia odwołania funkcjonariuszowi przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 153. Przepisy art. 115 § 18 oraz art. 318 i 344 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy ABW oraz AW.

Rozdział 10a

Przepisy karne

Art. 153a. 1. Funkcjonariusz Agencji, który:

- 1) jest członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego,
- 2) jest członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni, z wyjątkiem rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej,
- 3) jest członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą,
- 4) posiada w spółkach prawa handlowego więcej niż 10 % akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10 % kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek,
- 5) prowadzi działalność gospodarczą na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, zarządza taką działalnością lub jest przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności
- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Nie popełnia przestępstwa określonego w ust. 1 funkcjonariusz Agencji, który uzyskał zgodę Szefa Agencji, o której mowa w art. 79a ust. 2.

Art. 153b. 1. Funkcjonariusz Agencji, który wbrew przepisom ustawy wykorzystuje informacje uzyskane podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych do wpływania na działalność organów władzy publicznej, przedsiębiorców lub nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe
- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, działa w celu osiągnięcia korzyści osobistej lub majątkowej
- podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do lat 12.

Art. 153c. 1. Osoba, która pełniła służbę lub była zatrudniona w Agencji oraz osoba, która pełniła służbę lub była zatrudniona w Urzędzie Ochrony Państwa, która wbrew przepisom ustawy wykorzystuje informacje uzyskane podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych do

wpływania na działalność organów władzy publicznej, przedsiębiorców lub nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe

- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, działa w celu osiągnięcia korzyści osobistej lub majątkowej

- podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 153d. 1. Funkcjonariusz Agencji, który tajnie współpracuje z nadawcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz redaktorem naczelnym, dziennikarzem lub osobą prowadzącą działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe

- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Nie popełnia przestępstwa określonego w ust. 1 funkcjonariusz Agencji, który uzyskał zgodę Szefa Agencji, o której mowa w art. 37 ust. 2.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 154. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1355, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 26, poz. 265) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 163 w § 3 i 4 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";

- 2) w art. 477 w § 2 w pkt 3 wyrazy "w Urzędzie Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 765 w § 2 w pkt 3 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu";
- 4) w art. 811:
 - a) w § 1 wyrazy "Straż Graniczną lub Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu", a wyrazy "przedstawiciela Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "przedstawiciela Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Agencji Wywiadu",
 - b) w § 2 w pkt 3 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu";
- 5) w art. 814 w § 4 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 6) w art. 1057 w § 2 użyte dwukrotnie wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 155. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1992 r. Nr 10, poz. 40, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, z 1997 r. Nr 96, poz. 590, Nr 107, poz. 688, Nr 115, poz. 741 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) w art. 53 w ust. 1 i 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 156. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 146, poz. 680, z 1997 r. Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 943 i 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 114, poz. 1193, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 76, poz. 809, Nr 98, poz. 1068, Nr 123, poz. 1353 i Nr 125, poz. 1368 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 20 w § 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 46:
 - a) w § 1 wyrazy "Straży Granicznej lub Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu",
 - b) w § 3 w pkt 3 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu";
- 3) w art. 48 w § 5 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 4) w art. 50:
 - a) w § 2 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu", a wyrazy "Urzędu

Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu",

- b) w § 3 w pkt 3 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu";
- 5) w art. 64 w § 1 w pkt 13 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 6) w art. 153:
 - a) w § 1 użyte dwukrotnie wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu",
 - b) w § 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 157. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 15:
 - a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2. Obowiązki i uprawnienia związane z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy Agencji Wywiadu i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczą odpowiednio żołnierzy Wojskowych Służb Informacyjnych w zakresie wykonywanych przez nich zadań, a uprawnienia Agencji Wywiadu i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczą odpowiednio Wojskowych Służb Informacyjnych.
- 3. W zakresie zadań wykonywanych przez Wojskowe Służby Informacyjne Ministrowi Obrony Narodowej przysługują odpowiednio uprawnienia Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu przewidziane w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676) i przepisach wydanych na jej podstawie.",
 - b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

"5. Sądem właściwym do załatwiania spraw, o których mowa w art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, wykonywanych przez Wojskowe Służby Informacyjne w zakresie ich zadań jest Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie.";
- 2) w art. 169 w ust. 1 w pkt 8 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 158. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960 i Nr 110, poz. 1189) w art. 44h w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "i Urzędowi Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami ", Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu".

Art. 159. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301,

Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805) art. 302 otrzymuje brzmienie:
"Art. 302. Do okresu zatrudnienia wlicza się okres służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Więziennej, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie i na zasadach przewidzianych odrębnymi przepisami."

Art. 160. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 545 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) w art. 75 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 161. W ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz. 173, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 155, poz. 1016, z 2000 r. Nr 48, poz. 546 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 76, poz. 806) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 3:
 - a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
"6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - Prezes Rady Ministrów na wniosek Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,"
 - b) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:
"6a) Agencji Wywiadu - Prezes Rady Ministrów na wniosek Szefa Agencji Wywiadu,";
- 2) w art. 17 w ust. 3 oraz w art. 29 w ust. 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 19 w ust. 1 w pkt 1a, w art. 21 w ust. 4 w pkt 3, w art. 29 w ust. 1 w pkt 4 oraz w art. 31 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" i "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu" oraz "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu".

Art. 162. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 1998 r. Nr 90, poz. 575, Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 29, poz. 320, Nr 42, poz. 473, Nr 63, poz. 634, Nr 125, poz. 1367, Nr 126, poz. 1382 i Nr 128, poz. 1407 i 1408 oraz z 2002 r. Nr 37, poz. 329) w art. 20:

- a) w ust. 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, określi, w drodze rozporządzenia, organizację oraz zasady i tryb wykonywania zadań przez Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na terenie obiektów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz w stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu."

Art. 163. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 i Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 125, poz. 1371 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 41, poz. 365) w art. 13 w ust. 3 w pkt 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 164. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388) w art. 31 w ust. 2 oraz w art. 67 w ust. 1 i 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 165. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 i Nr 19, poz. 185) w art. 69 w ust. 4 i w art. 98 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 166. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1993 r. Nr 12, poz. 52, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 34, poz. 163 i Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 124, poz. 583, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 498, Nr 106, poz. 1149 i Nr 110, poz. 1189) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 61 po wyrazach "Urzędu Ochrony Państwa," dodaje się wyrazy "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,";
- 2) w art. 74 w ust. 5 i w art. 102 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 106 po wyrazach "Urzędzie Ochrony Państwa," dodaje się wyrazy "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,".

Art. 167. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. Nr 55, poz. 236, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 88, poz. 554, z 1999 r. Nr 72, poz. 802 oraz z 2000 r. Nr 107, poz. 1127) w art. 19 w ust. 2 wyrazy "Urzędzie Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 168. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509 oraz z 2002 r. Nr 19, poz. 199 i Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 1 w pkt 77, w art. 30 w ust. 1 w pkt 5 i w art. 41 w ust. 6 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu";
- 2) art. 45a otrzymuje brzmienie:
"Art. 45a. Prezes Rady Ministrów określi, ze względu na ochronę tajemnicy państwowej, w drodze zarządzenia, odrębny tryb poboru podatku dochodowego, tryb składania informacji i zeznań podatkowych, a także dodatkowe zadania płatników związane z obowiązkiem rozliczania rocznego podatków, z uwzględnieniem wszystkich dodatkowych dochodów, wydatków, ulg, zwolnień i wyłączeń, mających wpływ na podstawę opodatkowania i wysokość podatku podatnika, niż określone w art. 6, 37, 38, 41, 42 i 45, ustalając jednocześnie dodatkowy zakres obowiązków płatnika, w szczególności prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach podatkowych, w których właściwe są organy podatkowe."

Art. 169. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400, z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 152, poz. 723, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 106, poz. 680, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 45, poz. 436 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 874 i 877 i Nr 110, poz. 1189) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 25 w pkt 1 w lit. a) wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu";
- 2) w art. 60 w ust. 1 i 4, w art. 66 w ust. 2, w art. 84 i w art. 100 w ust. 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 170. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 34b w ust. 3 w pkt 4 i w art. 36 w ust. 7 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w

odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 171. W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 57, poz. 603, Nr 115, poz. 1229, Nr 122, poz. 1323 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 36 w ust. 2:

- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- "3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - wymaga zgody Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,";
- b) po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- "4) Agencji Wywiadu - wymaga zgody Szefa Agencji Wywiadu."

Art. 172. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 6 w ust. 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 173. W ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 90, poz. 450, z 1999 r. Nr 101, poz. 1177 i z 2000 r. Nr 62, poz. 718) w art. 17 w ust. 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 174. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 108) w art. 38 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "Urządzie Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 175. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 122, poz. 1313 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298 i Nr 81, poz. 877) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 1, w art. 3 w ust. 1 w pkt 7, w art. 12, w art. 13 w ust. 1, w art. 39 w ust. 1 w pkt 2 i w art. 42 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa," zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu,";

- 3) w art. 3 w ust. 2 i 3 po wyrazach "Urzędzie Ochrony Państwa," dodaje się wyrazy "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
 - 4) w art. 20 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

"4a. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz schorzeń i chorób, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 5, a także właściwość i warunki służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu powodujące ich ujawnienie lub pogorszenie stanu zdrowia, z uwzględnieniem tych chorób i schorzeń, które powstały w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, oraz tych, które istniały przed przyjęciem do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, lecz uległy nasileniu lub ujawniły się w czasie trwania służby w tej formacji.";
 - 5) w art. 21:
 - a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

"W stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu właściwe w tych sprawach są komisje lekarskie podległe Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefowi Agencji Wywiadu.",
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady orzekania o inwalidztwie funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, emerytów i rencistów Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, tryb postępowania i właściwość komisji lekarskich w tych sprawach, a także sposób przeprowadzania kontrolnych badań lekarskich oraz wzywania inwalidów na te badania, uwzględniając w orzeczeniu grupę inwalidztwa, do której funkcjonariusz został zaliczony, związek inwalidztwa ze służbą, datę lub okres powstania inwalidztwa oraz ustalenia co do samodzielnej egzystencji.";
 - 6) po art. 58 dodaje się art. 58a w brzmieniu:

"Art. 58a. 1. Emeryci i renciści Urzędu Ochrony Państwa oraz osoby uprawnione do renty rodzinnej po funkcjonariuszach, emerytach i rencistach Urzędu Ochrony Państwa, z zastrzeżeniem art. 39, zachowują prawo do świadczeń pieniężnych ustalonych na podstawie przepisów ustawy.
2. Funkcjonariusze Urzędu Ochrony Państwa nabywają prawo do świadczeń pieniężnych z zaopatrzenia emerytalnego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących w dniu zwolnienia ze służby."

Art. 176. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 100, poz. 1085, Nr 110, poz. 1190, Nr 115, poz. 1229, Nr 129, poz. 1439 i Nr 154, poz. 1800) w art. 3 w pkt 15 wyrazy "Szefowi Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "odpowiednio Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefowi Agencji Wywiadu".

Art. 177. W ustawie z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 651, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 60, poz. 636 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 104, poz. 1104 oraz z 2001 r. Nr 122, poz. 1349, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1791) w art. 20 w ust. 1 w pkt 2, w art. 21 i w art. 25 w ust. 2 wyrazy "Szefowi Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "odpowiednio Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu".

Art. 178. W ustawie z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 368) w art. 64 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu".

Art. 179. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. Nr 142, poz. 702, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 116, poz. 1216 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189) w art. 15 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy "Urzędowi Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 180. W ustawie z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 81, poz. 889 i Nr 102, poz. 1115 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 31 i Nr 25, poz. 253) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 3 skreśla się wyrazy ", Szefowi Urzędu Ochrony Państwa";
- 2) w ust. 4 wyrazy ", ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefa Urzędu Ochrony Państwa," zastępuje się wyrazami "oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych".

Art. 181. W ustawie z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 61, poz. 283 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 883, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 2, poz. 5 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800) w art. 68 w ust. 4 i w art. 112 w ust. 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 182. W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1311 i 1324, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 88, poz. 961, Nr 97, poz. 1050, Nr 126, poz. 1382 i 1384 i Nr 154, poz. 1796 i 1801 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 8 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu,".

Art. 183. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042, z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 88, poz. 980, Nr 91, poz. 1042 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 555 i Nr 103, poz. 1099, z 2001 r. Nr 154, poz. 1800 i 1802) w art. 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu".

Art. 184. W ustawie z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63, poz. 701, z 2000 r. Nr 43, poz. 488 i Nr 50, poz. 600 oraz z 2002 r. Nr 14, poz. 128) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 w ust. 3 w pkt 4 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 17e w pkt 2 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 31 w ust. 1 wyrazy "oraz Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami ", Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szef Agencji Wywiadu";
- 4) w art. 32 wyrazy "Szefem Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu".

Art. 185. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686) w art. 10 w § 3 i w art. 253 w § 1 i 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 186. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 134 w § 1 i w art. 309 w § 1 w pkt 4 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 312 w pkt 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 187. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449, z 1998 r. Nr 137, poz. 886, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 104, poz. 1103, z 2001 r. Nr 81, poz. 877, Nr 110, poz. 1189 i Nr 123, poz. 1353 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) w art. 29 w ust. 7 wyrazy "Urzędem Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 188. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 37, w art. 39 w ust. 2 w pkt 5, w art. 66 w ust. 4 w pkt 4 i w ust. 7, w art. 73 w ust. 3, w art. 76 w ust. 3 i 5 i w art. 86 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu";
- 2) w art. 53 w ust. 1 w pkt 6, w art. 76 w ust. 4, w art. 80c w ust. 1 w pkt 4 i w art. 100c w ust. 1 w pkt 4 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencja Wywiadu";
- 3) w art. 76 w ust. 3 i 4, w art. 80e w ust. 2 i w art. 86 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu".

Art. 189. W ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2001 r. Nr 127, poz. 1400 i z 2002 r. Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 75d w ust. 2:
 - a) pkt 10 otrzymuje brzmienie:
"10) Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,"
 - b) po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
"10a) Szefowi Agencji Wywiadu,";
- 2) w art. 76a wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 82 w ust. 6 wyrazy "oraz Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami ", Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu";
- 4) w art. 85b:
 - a) w ust. 2 i 3 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu",

- b) w ust. 4 wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa powiadamia" zastępuje się wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu powiadamiają";
- 5) w art. 87 w ust. 1 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu";
- 6) w art. 90 w ust. 2:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
"3) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,"
 - b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
"3a) Szefa Agencji Wywiadu,".

Art. 190. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 46 w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu - wymaga zgody wojewody, wydanej w porozumieniu odpowiednio z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefem Agencji Wywiadu."

Art. 191. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 114, poz. 740, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 29, poz. 357, z 2001 r. Nr 4, poz. 23, Nr 27, poz. 298 i Nr 123, poz. 1353 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 656) w art. 4 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
"5) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,";
- b) dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
"6) Szefa Agencji Wywiadu,".

Art. 192. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 50, poz. 580 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 r. Nr 42, poz. 474, Nr 49, poz. 509 i Nr 100, poz. 1087) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. W odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu oraz Wojskowe Służby Informacyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1, 3-5 oraz w art. 15-18."

Art. 193. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321, z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 1441, Nr 130, poz. 1450 i Nr 154, poz. 1800 oraz

z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365 i Nr 71, poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33a w ust. 1 w pkt 7 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencję Wywiadu";
- 2) art. 76 otrzymuje brzmienie:
"Art. 76. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej, ustala, w drodze rozporządzenia, szczegółowy rozdział kompetencji między Policję, Biuro Ochrony Rządu, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną, Obronę Cywilną Kraju, Żandarmerię Wojskową i wojskowe organy porządkowe, a także zasady ich współdziałania."

Art. 194. W ustawie z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 oraz z 1999 r. Nr 72, poz. 802 i Nr 110, poz. 1255) w art. 1 w ust. 3 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu".

Art. 195. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 2 w lit. l), w art. 6 w ust. 1 w pkt 15, w art. 8 w ust. 15 w pkt 2 i w art. 16 w ust. 1 w pkt 11 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu";
- 2) w art. 6:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby wymienione w ust. 1 pkt 13-14 i 16-18b, które nie pozostawały w służbie w dniu wejścia w życie ustawy.",
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
"3a. Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby wymienione w ust. 1 pkt 15, które przed dniem wejścia w życie ustawy nie pozostawały w stosunku służby w Urzędzie Ochrony Państwa."

Art. 196. W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr

122, poz. 1315, z 2001r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365) w art. 32 w pkt 5 i w art. 171 w ust. 2 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu".

Art. 197. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Warunki nabywania prawa do emerytury i rent oraz innych świadczeń przysługujących z tytułu pobierania emerytury lub renty, a także zasady ustalania wysokości tych świadczeń dla:
 - 1) żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej, którzy w dniu wejścia w życie ustawy pozostawali w służbie,
 - 2) funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy zostali zwolnieni ze służby, a następnie podjęli służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu oraz dla członków ich rodzin, określają przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób.";
- 2) w art. 6 w ust. 1 w pkt 6 w lit. b) oraz w art. 45 w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach "Urzędzie Ochrony Państwa" dodaje się wyrazy ", Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 32 w ust. 3 w pkt 6 po wyrazach "Urzędu Ochrony Państwa," dodaje się wyrazy "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,".

Art. 198. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z 1999 r. Nr 38, poz. 360 i z 2000 r. Nr 48, poz. 553) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 38 w ust. 1, w art. 39 w ust. 1 i 3, w art. 41 w ust. 2 i w art. 52 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "odpowiednio Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu";
- 2) art. 40 otrzymuje brzmienie:
"Art. 40. Jeżeli Prezes Instytutu Pamięci, w związku z wykonywaniem swoich zadań, stwierdzi, że w dokumentach znajdują się informacje o przestępstwach określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

(Dz. U. Nr 74, poz. 676), zawiadamia o tym bezzwłocznie Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Przepisu art. 304 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się."

Art. 199. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i z 2000 r. Nr 103, poz. 1099) w art. 23 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu".

Art. 200. W ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 3, w art. 17 w ust. 1 w pkt 2 i w art. 29 w pkt 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego";
- 2) skreśla się rozdział 2;
- 3) w art. 15, w art. 23 w ust. 3 i 4, w art. 36 w ust. 5 w pkt 1, w art. 42 w ust. 3 w pkt 2 i w ust. 5, w art. 48i, w art. 48m w pkt 2 i w art. 53 w ust. 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego";
- 4) w art. 30 wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu";
- 5) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Jeżeli w toku poszerzonego lub specjalnego postępowania sprawdzającego wystąpią wątpliwości niepozwalające na ustalenie, czy osoba sprawdzana daje rękojmię zachowania tajemnicy, służba ochrony państwa zapewnia osobie sprawdzanej możliwość osobistego ustosunkowania się, w toku wysłuchania, do przesłanek faktycznych stwarzających te wątpliwości. Osoba ta może stawić się na wysłuchanie ze swoim pełnomocnikiem. Do informacji uzyskanych w wyniku wysłuchania stosuje się przepisy art. 39 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676).";
- 6) w art. 53 w ust. 2 wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szef Agencji Wywiadu";
- 7) w art. 74 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Do danych zgromadzonych w postępowaniu, o którym mowa w art. 67 ust. 1, stosuje się przepisy art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.";
- 8) w załączniku nr 1:

- a) w części I w pkt 15 wyrazy "Szefowi Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu";
- b) w części II w pkt 28, 29 i 33 po wyrazach "Urzędu Ochrony Państwa," dodaje się wyrazy "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,".

Art. 201. W ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Urzędu Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 548 i z 2001 r. Nr 27, poz. 298) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 1 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 1 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu";
- 3) w art. 1 w ust. 1 wyrazy "oraz Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami ", Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu".

Art. 202. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. Nr 53, poz. 549 i z 2001 r. Nr 27, poz. 298) w art. 3 w pkt 1, w art. 15 w ust. 6, w art. 16 w ust. 2 i w art. 49 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu".

Art. 203. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 80, poz. 903, z 2000 r. Nr 119, poz. 1250, z 2001 r. Nr 89, poz. 972 i z 2002 r. Nr 37, poz. 332) w art. 20 w ust. 2 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 204. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930, z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717, z 2001 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 106, poz. 1149 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365) w art. 53 w § 38 w pkt 3, w art. 118 w § 2, w art. 134 w § 1 w pkt 3 oraz w art. 150 w § 3 i 4 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 205. W ustawie z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 93, poz. 1026) w art. 3 w pkt 14 wyrazy "Ministra Obrony Narodowej i Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Ministra Obrony Narodowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu".

Art. 206. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 10a po wyrazach "spraw wewnętrznych" stawia się przecinek i wyrazy "oraz Szefa Urzędu Ochrony Państwa." zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu."

Art. 207. W ustawie z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489 i z 2001 r. Nr 63, poz. 636) w art. 8 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 208. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 50, poz. 580 i z 2001 r. Nr 56, poz. 579) w art. 6 w pkt 7 wyrazy "Urzędowi Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 209. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508) w art. 57 w ust. 2, w art. 59 w ust. 1 i 3, w art. 60 w ust. 1 i w art. 62 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 210. W ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718 i z 2001 r. Nr 46, poz. 499) w art. 22 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
"5. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szef Agencji Wywiadu wydają, w razie potrzeby, wyodrębnioną edycję dziennika urzędowego z aktami prawnymi zawierającymi informacje niejawne."

Art. 211. W ustawie z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 1 w pkt 4 i w ust. 4 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu";

- 2) w art. 8 w ust. 2, w art. 12 w ust. 4, w art. 14 w ust. 2a, w art. 14a w ust. 2, w art. 18 w ust. 3, w art. 40 w ust. 3, w art. 88 w ust. 3 i w art. 114 w ust. 5 w pkt 1 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego";
- 3) w art. 40 w ust. 2 wyrazy "Szefowi Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 212. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (Dz. U. Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 63, poz. 641 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 32, poz. 299 i Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 1 i w art. 33 w ust. 1 w pkt 2 i w ust. 5 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego";
- 2) w art. 5 w ust. 4 i w art. 14 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 213. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 100, poz. 1085 i Nr 154, poz. 1800) w art. 63 w ust. 4 wyrazy "Urzędzie Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu".

Art. 214. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 119, poz. 1250, z 2001 r. Nr 154, poz. 1789 i z 2002 r. Nr 41, poz. 365) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w pkt 11 oraz w art. 29 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu";
- 2) w art. 6 w ust. 2 wyrazy "Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu".

Art. 215. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321) w art. 24 w ust. 2 wyrazy "Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu".

Art. 216. W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. Nr 27, poz. 298 i Nr 106, poz. 1149) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w ust. 3, w art. 16 w pkt 3, w art. 51 w ust. 1 i w art. 107 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Urząd Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu";
- 2) w art. 84 w ust. 2 w pkt 5 po wyrazach "Urzędzie Ochrony Państwa," dodaje się wyrazy "Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,";
- 3) w art. 92 w ust. 1 po wyrazach "Urzędzie Ochrony Państwa" dodaje się wyrazy " , Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu";

Art. 217. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 i Nr 115, poz. 1229) w art. 3 w pkt 40 wyrazy "Szefowi Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu".

Art. 218. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679) w art. 7 w ust. 2 i 3, w art. 9 w ust. 4, w art. 20 w ust. 3, w art. 23 w ust. 2, w art. 24 w ust. 2, w art. 29 w ust. 3, w art. 30, w art. 33 w ust. 2 i w art. 35 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Szef Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 219. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "Urzędem Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego";
- b) w ust. 2 wyrazy "Urzędem Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami "Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego".

Art. 220. W ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558) w art. 14:

- a) w zdaniu wstępnym oraz w pkt 1 wyrazy "lub Szefa Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami " , Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu",
- b) w pkt 2 wyrazy "lub Szefem Urzędu Ochrony Państwa" zastępuje się wyrazami " , Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefem Agencji Wywiadu".

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 221. Znosi się Urząd Ochrony Państwa.

Art. 222. Okres służby w Urzędzie Ochrony Państwa wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

Art. 223. 1. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustali zasady i tryb podziału mienia, dokumentów, limitów zatrudnienia oraz środków budżetowych pozostających dotychczas w posiadaniu jednostek organizacyjnych Urzędu Ochrony Państwa i Wojskowych Służb Informacyjnych, zgodnie z kompetencjami utworzonych Agencji.

2. Wyodrębnione archiwum Urzędu Ochrony Państwa przechodzi do ABW. Określone prawem obowiązki i prawa związane z archiwum Urzędu Ochrony Państwa przechodzą na Szefa ABW.

Art. 224. 1. Należności i zobowiązania Szefa Urzędu Ochrony Państwa stają się należnościami i zobowiązaniami Szefa ABW i Szefa AW w zakresie ich zadań i kompetencji.

2. Prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez lub na rzecz Urzędu Ochrony Państwa przejmuje ABW lub AW w zakresie swoich zadań lub kompetencji.

Art. 225. Decyzje, postanowienia, poświadczenia bezpieczeństwa i odmowy wydania poświadczenia bezpieczeństwa wydane przez Szefa Urzędu Ochrony Państwa zachowują ważność, chyba że na podstawie odrębnych przepisów wcześniej zostaną zmienione lub utracą ważność.

Art. 226. Postępowania wszczęte i niezakończone przed Szefem Urzędu Ochrony Państwa dotyczące spraw, które przeszły do właściwości lub kompetencji Szefa ABW albo Szefa AW, toczą się nadal, na podstawie dotychczasowych przepisów, przed Szefem właściwej Agencji.

Art. 227. Funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłoszą wystąpienie ze służby, zwalnia się ze służby z dniem zgłoszenia wystąpienia.

Art. 228. 1. Funkcjonariusze pełniący, w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, służbę w Urzędzie Ochrony Państwa, z wyjątkiem funkcjonariuszy Zarządu Wywiadu Urzędu Ochrony Państwa, stają się, z utrzymaniem dotychczasowych warunków służby - do czasu zmiany tych warunków w trybie określonym w art. 230 - funkcjonariuszami ABW, zachowując ciągłość służby.

2. Funkcjonariusze Zarządu Wywiadu, w trybie określonym w ust. 1, stają się funkcjonariuszami AW.

3. Żołnierze zawodowi Wojskowych Służb Informacyjnych są wyznaczani i pełnią służbę w jednostkach organizacyjnych AW na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotyczących pełnienia służby poza resortem obrony narodowej.

4. Żołnierzom zawodowym, o których mowa w ust. 3, w zakresie realizowanych przez nich zadań przysługują uprawnienia funkcjonariuszy AW określone w rozdziale 4.

Art. 229. 1. Funkcjonariusze posiadający stopień podoficerski, chorążego lub oficerski Urzędu Ochrony Państwa i niespełniający odpowiednich warunków wykształcenia określonych w niniejszej ustawie zachowują posiadane stopnie.

2. Mianowanie funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, na kolejny wyższy stopień może nastąpić dopiero po uzupełnieniu wykształcenia.

Art. 230. 1. Szefowie ABW i AW, każdy w zakresie swojego działania, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, uwzględniając kwalifikacje zawodowe funkcjonariusza, jego przydatność do służby w ABW albo AW, a także wysokość posiadanych limitów zatrudnienia i środków budżetowych oraz planowaną strukturę organizacyjną, poinformują pisemnie funkcjonariusza o:

- 1) proponowanych dla niego warunkach służby albo
- 2) wypowiedzeniu stosunku służbowego.

2. Jeżeli funkcjonariusz, w terminie 14 dni od dnia przedstawienia mu proponowanych warunków służby, nie odmówi ich przyjęcia, uważa się, że wyraził zgodę na te warunki. Pisemna informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać pouczenie w tej sprawie.

3. W razie odmowy przyjęcia przez funkcjonariusza zaproponowanych warunków służby, stosunek służby rozwiązuje się z dniem dokonania tej odmowy.

4. Stosunek służby funkcjonariusza, któremu został wypowiedziany stosunek służbowy w trybie określonym w ust. 1 pkt 2, ulega rozwiązaniu w terminie 1 miesiąca, liczonym od dnia doręczenia temu funkcjonariuszowi pisma o wypowiedzeniu stosunku służbowego.

5. Odmowa przyjęcia zaproponowanych warunków służby przez funkcjonariusza następuje w formie pisemnej.

6. W okresie wypowiedzenia stosunku służbowego funkcjonariusz może zostać zwolniony od obowiązku świadczenia służby.

7. Wobec funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 3 i 4, przepisów art. 60 ust. 4 oraz art. 63 nie stosuje się.

8. Funkcjonariuszowi zwolnionemu w trybie, o którym mowa w ust. 3 lub 4, przysługuje prawo do świadczeń pieniężnych związanych ze zwolnieniem ze służby, określonych w art. 128 ust. 1, a jeżeli są spełnione przesłanki do zwolnienia ze służby na korzystniejszych warunkach, także do innych świadczeń i uprawnień wynikających z ustawy.

Art. 231. Do pracowników Urzędu Ochrony Państwa stosuje się odpowiednio przepisy prawa pracy dotyczące uprawnień pracowników przejmowanego zakładu lub jego części przez innego pracodawcę.

Art. 232. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące, o ile nie są z nią sprzeczne.

Art. 233. Prezes Rady Ministrów powoła pełnomocników do organizacji ABW i AW oraz likwidatora Urzędu Ochrony Państwa oraz określi ich zadania i uprawnienia.

Art. 234. Traci moc ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. z 1999 r. Nr 51, poz. 526, Nr 53, poz. 548 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 73, poz. 852 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877 i Nr 106, poz. 1149).

Art. 235. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 227 i art. 233, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.